

1908
Asst. Library
Lafayette Pl.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
ASTOR, LENOX
TILDEN FOUNDATION

THE LITHUANIAN WEEKLY
"Vienybe Lietuvniku"
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKSTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBE LIETUVNIKU

"Vienybe Lietuvniku"
Išleina kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose ir
Kanadoje \$3.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užrašymo,
nė nuo Naujo Meto.
Apgarsinimą prekių klaus-
kite laišku.
J. J. PAUKSTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 27.

Brooklyn, N. Y., 1 d. Liepos (July) 1908. m.
ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Reikale išleidimo dro. V. Kudirkos raštu.

Nemažai jau buvo rašyta apie parengimą jubiliejinės laidos V. Kudirkos raštų. Lietuviškuose laikraščiuose, ypač amerikiniuose, tas klausimas tankiai buvo ir yra keliamas. Atsirado nemažas skaičius paremėjų, kitur ir aukos pradėta tam tikslui rinkti.

Iki šiolai tik nebuvo atskandėtos įstaigos, kuri galėtų tuom dalyku užsiimti, kurioje galėtų susispiesti renkamos ir jau surinktos tam praktiniam tikslui aukos.

Ant pirmojo susivaziavimo delegatų nuo Tėv. Myl. Drėš kuopų, kuris turėjo vietą Scrantone, Pa. gegužės 27 dieną nutarta buvo, kad išleidi-
mu Kudirkos raštų užsimtų Tėv. Myl. Draugystė ir kad tam tikslui ji pašvenčia visas savo jiegas.

Todėl pildydamas minėtojo susivaziavimo nutarimą, pranešu visiems mūsų velionio raštūninko pagerbėjams ir abelnai lietuviškai visuo-
menei, jog pirmu darbu Tėv. Myl. Drėš bus parūpinimas minėtos jubiliejinės V. Kudirkos raštų laidos.

Visos aukos jau surinktos, bet teškančios dar privatiško-
se rankose, privalo būti pa-
siųstos į Centrališkąjį Tėv. Myl. Draugystės išdą, antra-
šu: Mr. A. J. Povilaika, 184
Bank st., Waterbury, Conn.

Laikau malonia savo pa-
reiga patėmyti, jog dailią pa-
džią aukų padarė XXIII
Seimas S. L. A., skirdamas
tam tikslui \$100.00

Išleidimas V. Kudirkos ra-
štų yra, kaip jau neskyti buvo
minėta, reikalu didžios viso-
meniškos svarbos. Todėl pra-
nesdami apie užsiėmimą išlei-
dimu V. Kudirkos raštų, pa-
sitikime, jog toji visuomenė,
be skirtumo luomų ir pažval-
gų, karštai parems šį darbą
ir tuomi suteiks mums galę
greitesniu laiku išleisti pirmą
jį, pilną lietuvių literaturoje
raštų rinkinį.

Visi, kurie interesuojasi iš-
leidimu Kudirkos raštų, ar ku-
rie gali suteikti bent kokią me-
džiagą, reikalingą tai laidai,
malonia teiksis kreipties ar-
ba prie žemiaus pasirašiusiojo,
ar bent prie kokio sąnario
T.M.D. Centro Komitete.

Taigi, lai, žodis stojasi krūn
ir lai pakeltasis sumanymas
kuoveikaujai pavirs: ši dar-
ba

Mēs, lietuviai užsitraukėme
didelę skolą prieš velionio
Kudirkos dvasią ir dabar
mums proga nors dalį tos sko-
los atlyginti, išleidžiant pil-
ną rinkinį velionio raštų — jo
garbės ir mūsų, lietuvių, nau-
dos dėlei.

B. K. Balevičia.
Prezidentas T. M. D.—es.
826-32 nd st. Chicago, Ill.
P. S. Visi lietuviški laik-
raščiai maloniai prašomi šį
apskelbimą atkartoti.

TADAS KASCIUŠKA.

(Bijografinis škiecas)

Kasciušką daugelis girdi.
Amerikoje net paminklus jam
stato. Kas tai buvo Kasciuš-
ka?

Buvo tai lenkų generolas,
išėjęs iš prakilnios senos, bet
neturtingos lietuvių giminės.
Gimė Lietuvoje Minsko gub.
1746 m. Užango ir mokslą
igavo Varšuvos kareivishkoje
akademijoje, kur ypač atsizy-
mėjo gabumu skaitliuoti ir
piešti. Tuomi jis ant savęs
atkreipė mokslo perdetinių
atydą ir pateko į anuos ketu-
rius studentus, kuriuos lenkų
valdžia kasmet išsiųzdavo
svetur savo gabumus ir moks-
lą patobulinti. Jis nuvyko į
Prancūziją ir užsiėmė studij-
uoti kareivijos mokslą. Su-
grįžęs į Lenkiją jis tuoj gavo
valdyti kareivių rotą.

Tuom laiku atsitiko su juo
mi, rodos menka, bet daug jo
tolesniam gyvenimui reikusių,
nelaimė: įsimylėjo į tulą Liu-
dę Sosnauškiutę. Tėvai neda-
vė imt. Kasciuška savo nu-
myletinę iš namų slapčia pa-
vedė, bet buvo priginti ir ne-
laiminga mergina varu buvo
išvaryta už kunigaikščio Liu-
bomirskio. Iš tos širdperšos
jis apleido savo tėvynę ir 1777
m. nukako Amerikon, kur
tuomet valdantis didžiūmą ša-
lies Vašingtonas, padarė Kas-
cjušką savo adjutantū.

Jis įstojo į tuomet prasidėju-
sį civiliskąją karę. Savo ener-
gija ir narsumu jaunas lietu-
vis greitai įgijo paguodone
tarp prancūzų oficerių, kurie
vadovavo Amerikos sukilėlius
jų kovoje su Anglija už ne-
prigulmybę; gavo pagirimus
nuo daktaro Franklino ir Cin-
cinnato kryžių.

Po civiliskos karės Ameri-
koje jis sugrįžo tėvynėn, kur
atsiėlines nuo svielo gyveno
tykiai iki 1789 metų. Lenkų
seimas vienok nedaleido jo

ambicijai snuduriuoti ir jis
pakėlė Kasciušką ant gene-
rolu majoro laipsnio. Seimas
netikėjosi, kad Kasciuška pa-
rodys ir savo tėvynėje toki nar-
sumą, kokį parodė tolimoje
Amerikoje. Lenkams buvo
labai reikalingi geri vadovai,
nes Rusija ir Austrija pradėjo
dėti ant jų krašto leteną.

Ant jų nelaimės, Kasciuška
tuomtarpu jų lukeščių tuojaus
neišpildė. Nuo 1788 iki 1791
m. jis labai nedaug iškilo ka-
reivijoje. Gal jį trukdė kiti
valdininkai, — sunku pasakyti.

Bet prisiartinio Lenkijai bai-
sus išmėginimas. Rusija iš-
siuntė savo armiją Lenkijon,
atimti lenkams laisvę ir jų
„gegužės 3-čiosios 1791 metų“
konstituciją. Kasciuškos ka-
reiviskas genijus vėl praludo.
Jis budamas divizijos gene-
ralu įgijo oficerių ir kareivių
meilę ir guodoną. Jo drąsa ir
tėvynės meilė vedė savo pa-
vyzdžių veik visą armiją.
Karžygio dvasia išsiplėtojo
pilnam skaistume.

Bet jo kovos vaisius sumin-
džiojo silpnadvasis lenkų ka-
ralius Stanislovas, kurs nelau-
kdamas užsibaigiant karei ir
tingėdamas varginties, sutiko
ant Rusijos paduotųjų išlygų.

Kasciuška ir kiti 16 lenkų
oficerių labai tuomet iš savo
karaliaus darbų pasipiktino;
ir vos tik tapo ant sątaikos su
Rusija pasirašyta, tuojaus jie
išstojo iš kariūmenės ir perse-
kiojami valdžios iškeliauvo
Prancūzijon. Čionai jų laukė
su atviromis širdimis, nes re-
voliucija iš visų pusių jau žie-
bėsi ir reikalingi buvo geri
su kilėlių armijos vadovai.
Kasciuška tapo priimtas už
Prancūzijos pilietį.

Metuose 1793 lenkų liaudis
ir armija pradėjo garsiau ne-
gu kuomet-dėjuoti po Rusijos
carų jungu. Gimė noras iš po-
jo išsilauzt. Visų patrijotų akis
buvo atkreiptos į užsieny
esančius vadovus, tarp tų ir
Kasciušką.

Po pat gubernatoriaus Igel-
stromo akimis, Varšuvoje atsi-
buvo skaitlingi naktiniai susi-
rinkimai ir rugėjo mėnesy
buvo išsiųsti pas Kasciušką
du pasiuntiniai. Valanda bu-
vo labai kritiška. Kasciuška
matė, kad sukilimas da nevisiš-
kai laiku bus; bet liaudis la-
bai buvo įnirtusi. Ji reika-
lavo kovos: ar mirt, ar gyvent.

Susinešęs su kitais Lenkijos
įjymesniais išėivais kaip va:
Potockiū, Kolontajūm, etc. jis
pasiskubino grįžti tėvynę su
Zajončeku, kurį da pirma sa-
ves pasinėti į Varšuvą nublai-

vyti žmones nuo perdidelio
įnirtimo ir sulaukyti įsiskarčia-
vusius vadus, kurie labai ne-
atsargiai skubinosi carų val-
džiai kovą iškelt.

Bet čia atsitiko tas, ko nie-
kas nemanė. Rusija viešai
dažinojo, kad Kasciuška grįž-
ta ir revoluciją pradeda.
Revoliucjonistų plenai tapo
kieno išduoti, Kasciuška ma-
tydamas, kad dabar važiuoti
Lenkija, tai reiškia revoluci-
ją prazudyti, pavėdė Zajončekui
visą slaptąjį revo-
liucijos rengimą ir minių su-
keldinimą, o pats grįžo nuo
rubežiaus ir skubinau paslepė
save nuo Rusijos akių Italijo-
je.

Bet Lenkijoje negerai de-
jo si. Žmonės, nematydami savo
vadovo pradėjo dvasios netek-
ti, revolucjonistų eilės pra-
dėjo retėti, o jų vadovus viena
po kito grobstė Rusijos admi-
nistracija ir dejuo kalėjimus.
Revoliucijos komitetas griež-
tai ragino Kasciušką grįžti
namo ir jis vasario mėn. 1794
m. prisiartinio Lenkijop.

Rusijos valdžia pajuto pa-
vojų. Pradėjo lenkų kariū-
menę paleidinėti. O kariū-
menėje jau buvo parengti re-
voliucjonistų buriai. Pir-
miausia buvo paliepta Madal-
linskio buriui išsikirstyti. Sis
nieko nelaukdamas davė savo
kareiviams ženklą užpulti ant
rusų. Kova iš pradžių puikiai
sekesi. Kasciuška pribuvo į
Krakuvos palatinatą kaip tik
tuom laiku, kada lenkų sukilė-
liai vijo laukan rusų armiją.

Kovo 24 dieną susirinko
įjymesni lenkų piliečiai ir pa-
rašė sukilimo paskelbą, kurio-
je Kasciuška buvo apšauktas
vyriausiu tautos kovotoju va-
dovu ir politikos bei draugi-
jos reikalų sprendėju; jam
tapo, taip sakant, pavesta
rankas didžiausia diktatoriaus
galybė, visame kame ant jo
upo ir jo valios atsidedant.

Kasciuška savo piliečių ne-
apvyklė ir visą savo galybę ne-
sau panaudojo, kaip tankiai
su diktatoriais atsitinka, bet
savo tėvynės gelbejimui.

Dešimt dienų vėliaus, Kas-
cjuškai buvo pranešta, kad
12.000 rusų armijos prieš jį
skubinau ateina; jis ant greito
surinko vos 4000 revolucijoni-
stų, didesnė kuriū dalis bu-
vo apsiarvoje tik su dalgiais
ir šakėmis, ir su jais ištranke
iš Krakuvos sutikti priešiū.
Raitū kareivių neturėjo. Ties
Vraclavičiais įvyko smurta-
kova, kuri tęsėsi keturias va-
landas. Rusai tapo paveikti;
revoliucjonistai paklojo apie

3000 caro kareivių, o kaimie-
čiai su vienais dalgiais atėmė
dvyliką armotų nuo rusų.

Po tos kovos menuo pra-
slinko. Buvo per tą laiką
keliami kaimai. Sukilėlių bu-
riai suaugo į 9000 vyrų; ge-
gužės 5 dieną Kasciuška iš-
traukė iš Krakuvos į Varšu-
vą, iš kur pakelini gavo apie
10 dieną žinią, jog tenai žmō-
nės jau sukilo. Pirmiaus įsiai
negalėjo dažnot, nes rusai
suidavo pasiuntinius pir-
miaus, negu jie Kasciuškos
burius pasiekdavo. Varšuvos
sukilimas buvo pasekmingas,
caro valdžia buvo visiškai iš-
palašinato išvyta.

Kasciuškos vardas suskambė-
jo po visą lenkų žemę. Euro-
poje valdonai sušneko apie jį
su nuoganda.

(Užbaiga bus).

PIRMO LIETUVIU Moteru Susivaziavimo protokolas.

SESIJA 1-ma.

1. Susivaziavimą atidare 13
VI. 11 v. ryto draugė M. Ra-
čiūtė prakalba, kurioje išreiš-
kė svarbiausius susivaziavimo
tikslus.

2. Išrinkta draugės M. Da-
mijonaitienė ir P. Pricevičiū-
tė peržiūrėjimui susivaziavu-
sių delegačių mandatų; drau-
gė A. Daukšitė prisegė dele-
gatams ženklelius.

3. Į susivaziavimą pribuvo
sekančios draugės:

M. Damijonaitienė ir K. Gil-
baitienė, pasiūstos nuo Lietu-
vaičių Apšvietos Draugystės
iš Chicagos, Ill., P. Pricevičiū-
tė iš Waterbury, Conn., M.
Bačiūtė iš New York, N. Y.,
A. Daukšitė iš New Haven,
Conn., J. Šenkuvienė iš New
Britain, Conn., M. Olyta iš
Pittsburg, Pa, ir iš Brooklyn,
N. Y.: P. Stankuvienė, O.
Karaliūtė, O. Giraičiūtė, E.
Močkuvienė, M. Norkevičienė,
A. Stankuvienė, B. Lauraitie-
nė, E. Pračiūtenė, K. Širvydie-
nė, M. Vilkevičienė, M. Pos-
kienė ir iš Newark, N. J. O.
Kalnauškiūtė.

5. Išrinktas tapo prezidiju-
mas visoms susivaziavimo sesi-
joms: pirmsėdė M. Račiūtė, jos
vietininkė M. Olyta, sekreto-
rės: P. Pricevičiūtė ir A. Dau-
kšitė ir presos komitetas: M.
Damijonaitienė ir E. Pračiū-
tienė.

Sesija uždaryta 1-moje val.

SESIJA 2.

1. 2 v. 20 min. užėmus ve-
dėjoms savo vietas — pirmsėdė
užklausė, ar neturi kuri nors
delegačių referatą moterų or-
ganizacijos klausime. Refera-
tą turėjo parengusi drgė K.
Gilbaitienė.

2. Perskaityta referata.

3. Skaityta laiškai su linke-
jimais.

4. Prieš skaitysiant įnesimus
apkalbėta moterų organizavi-
mos reikalingumas ir vienbal-
siai pripažinta už reikalingą
uždėti pamatus moterų susi-
vaziavimui.

5. Skaityta Chicagos Lietu-
vaičių Apšvietos D-stės įne-
šimas; šio įnešimo atskiri pun-
ktai pažymėta, kaip medega
prie programos ir konstituci-
jos apsvarstymo.

6. Skaityta įžanga į progra-
mą, programą bei konstituciją,
parengtas Brooklyno Liet-
vaičių Apšv. D-stės.

7. Programos liko priimtas
su tūlais pataisymais, kuriuos
tuoj ir padaryta pačiame pro-
gramo tekste.

8. Skaityta naujai prisiūstus
telegramus ir laiškus su linke-
jimais. Nutarus susirinkti
ant rytojaus, 9 v., sesija tapo
uždaryta.

SESIJA 3.

14 VI. 9 v. ryto sesija, ati-
darė pirmsėdė, draugė M. Ra-
čiūtė.

1. Perskaityta protokolai
pirmų dviejų posėdžių ir tapo
priimti su mažais formaliskais
pataisymais, kuriuos tuojaus
padaryta.

2. Nutarta, kad visas susi-
vaziavimo darbas, k. a. proto-
kolas, platforma, programos ir
konstitucija, būtų apgarsintas
laikraščiuose visų moterų ap-
svarstytaui.

3. Nutarta, kad susivieni-
mas atkreiptų svarbiausią
atydą į pakelimą apšvietos tar-
pe moterų-motinių, moterų-au-
klėtojų, moterų-šeimininkių
ir moterų-draugijos narių ir
į tai, kad per apšvietą rengti
moters prie darbininkių klau-
simo išrišimo.

4. Programo klausime nu-
tarta, kad skirsnys, kuriame
yra išdėstyti moterų-motinių
reikalavimai, būtų pastatyti į
pirmą vietą, o ne taip, kaip
kad yra projekte, kur ant pir-
mos vietos išstatyta darbinin-
kių reikalavimai.

5. Drauge Pricevičiūtei
apleidus susivaziavimą, į jos
kaipo sekretorės vietą, tapo iš-
rinkta drgė P. Stankuvienė.
Sesija užbaigė 2 val. ir de-
legatės nutarimas susirinkti

ant 3 val., išsiskirstė ant pietų.
SESUJA 4.

Posėdį atidarė susivaziavimo pirmsėdė drgė M. Račiūtė.

1. Skaityta linkeėjimus.
2. Skaityta III sesijos protokolai ir priimtas be jokių pataisymų; priimant III sesijos protokolą, priimta ir platforma.

3. Svarstyta reikalingumą įkurti viešą specialiąsias moterų institutą, kur būtų išguldoma moterims mokslų apie jų, kaip motinų, auklėtojų ir šeiminių pareigas; tokie institutai turėtų būti prieinami visoms moterims; mokymai ir visas mokinių užlaimas yra valstybės apmokamas. Nutarta įrašyti šį punktą į programą.

4. Paimta apsvartymui konstitucijos projektas, kurį pagamino komisija Brooklyno Moterų Apšvietos Draugystės išrinkta.

5. Organizacijos vardas priimtas pagal Chicagos Moterų „Apšvietos“ Draugystės įnešimą „Lietuvių Moterų Progresyviškas Susivienijimas Amerikoje“.

6. Toliaus svarstyta konstitucija atakirais punktais.

7. Visas konstitucijos projektas liko priimtas su tulaie kai kurių punktų pataisymais, kurie ir buvo tuojaus padaryti pačiame projekto tekste.

8. Kuopų konstitucija neuzbaigta; papildymas paliktas tam tikrai komisijai, kuri pasakui bus išrinkta.

Užbaigus su konstitucijos projektu buvo įneštas klausimas, ar šioje moterų organizacijoje gali dalyvauti, kaip Susivienijimo nariai, ir vyrai, kaip yra tulose moterų organizacijose Europoje, ypač Vokietijoje. Iš kilusių tame klausime debatų išsiaiškino, kad pasidaravimas vyrų, prijaučiančių moterų klausimui, yra labai pageidaujamas, bet, kadangi jie turi užtekinai savo organizacijų, tai dalyvauti šioje moterų organizacijoje, kaip susivienijimo nariai, ne galės.

10. Kas link to, kokių būdu bus priimamos į Susivienijimą jau esančios moterų organizacijos, nutarta, kad joms bus suteikiamas Susivienijimo numeris, greta kurio, jei tos organizacijos norės, galės palikti ir savo senąjį vardą ir bus laikomos už Susiv. kuopas. Tokios organizacijos, pristojančios prie L. M. S. mokeš ir centrą po 10 centų, kas mėnuo už kiekvieną savo sąnarį.

11. Organo klausime nutarta kreipties prie „Vien. Liet.“ leidejo p. J. Paukščio, kad jisai duotų savo laikraštį už Susiv. organą. Komisijai iš drgių Gilbertienė ir Olyta, p. Paukštis kategoriškai atsisakė; pasiūta buvo antra komisija, susidedanti iš draugų Račkauskio ir Širvydo; p. Paukštis neapsiėmė duoti „Vien. Liet.“ už oficialią Susiv. organą, bet prizadėjo suteikti laikraštį vietą susivaziavimo protokolui, pirmam referendumui, per kurį bus leidžiami L. M. P. S. programos ir konstitucija, straipsniamis gvildinti moterų klausimo; taipgi

prizadėjo talpinti valdybos adresus bei atskaitas, už ką bus mokama jam, kaip už apgarsinimus, po 20 centų nuo colio.

12. Visos kuopos privalo užsirašyti bent vieną egzempliorių „Vienybės Lietuvnikų“. Kas link susivienijimo narių nutarta, kad būtų geistina, idant jos skaitytų minėtą laikraštį, kuriame bus gvildinama moterų klausimas.

13. Nutarta galutiną programą ir konstitucijos apdirbimą pavesti tai pačiai komisijai, kuri pagamino projektus; bet drgams Račkauskui ir Širvydui atsisakius, pasiliko komisijoje drgas Šukys ir M. Račiūtė.

Susiv. sekretore išrinkta drgė K. Gilbertienė iš Chicagos, Ill.

Finansų raštininke—M. Olyta iš Pittsburgo, Pa.

Išdininke—P. Stankuvienė, Brooklyn, N. Y.

Redaktore — M. Račiūtė, New York, N. Y.

ir redaktorės pagalbininke — E. Pračaitienė, Brooklyn, N. Y.

Pild. K-tą nutarta išrinkti, kuomet į susivienijimą įsirašys daugiau draugių.

Susivaziavimo rezoliuciją oavesta parašyti programo komisijai.

Posėdį uždarė 7 v. vakare pirmsėdės pagalbininke, M. Olyta.

Pirmsėdė M. M. Račiūtė, Pagalbininke M. Olyta.

Iš „Lietuvių Mokslo Draugijos“.

Apie „LMD“ stovį „Vilties“ 55 N šiaip yra pranešta.

Aukos, kurias Mokslo Draugija pastaraisiais mėnesiais knygomis gavo, padidino žymiai jos biblijoteką. Ypač šiame dalyke prisidėjo jos padidinimo Tilžės lietuvių „Birutės Draugystė“. Iš jos gauta: įvairių lietuviškų knygų, brošiūrų, kalendorių ir laikraščių 577 egzemplioriai ir įvairiomis kitomis kalbomis 197 egz.; geografijos žemėlapių 7; liet. rankraščių 10, se novės rankraščių lenkų kalba 22 ryšeliu. Iš archajologijos: gelež. kulų 2, akmeninių kirvelių ir kaltų 10. Toliau dar iš d-ro Basanavičiaus gauta 39 įvairių knygų, iš Kaz. Aglinsko iš Garlevo 30 knygų 37 tomų, įvairių pinigų 37, margučių 15, galioną 1 ir labai seną drobulę 1; iš „Liet. Ukinko“—18 knygų ir laikraščių; iš p. Ed. Volterio 17 knygų ir Daukanto rankraščių „Papasakojimas apie veikalus letuviu tautos senovė“, (1850 m. tomą II). Gegužės 1 dieną Mokslo Draugijos knygyne buvo jau su viršum 6,500 egzempliorių įvairių knygų, brošiūrų ir laikraščių.

L. M. Draugija, išstardama nuoširdžiai ačiū aukautojams, jau antru kartu čia kreipiasi į Lietuvos visuomenę—ypač į laikraščių ir knygų leidejus—prašydama M. Draugijos biblijotekon atsistų po egzempliorių vietų leidžiamųjų laikraščių ir įvairių knygų, idant Draugija ilgainiui galėtų surinkti savo knygyne visus

spaudinius, kokie tik lietuvių kalba ligšiol bus pasirodę ir dar leidžiami yra.

Delei „Raisto“ „kritikos“.

„Vilniaus Zinių“ 91 (929) num. patilpo p. Vervos quasi-recenzija apie „The Jungle“ vertimų („Raisto“ ir „Pelkių“). Jeigu jums kada jomare teko girdėti, kaip cigonas pataiko išgirti savo arklelį, kurį stengiasi ukininkui įmaitinti, o tiesiog ir žodžių neranda kaip peikti anojo arklelį-tai turite p. Vervos rašinį,— tokias pat rūšies. Jis taip rašė, kad jo asabiškas interesavimasi tuomi reikalu nepataikė savo ragus paslepti ir tiesiog matai, kad jis kalba „pro domo sua“.

Jis nusiskundžia, kad aš europiečius „Raisto“ leidejus išvadinau „pagavikais“, bet jie verti ir dar nedaliesniais vardais pavadinti, atsižvelgiant ant tų purvinų motyvų, kurie paragino juos ant greito antrąjį vertimą išleisti. Aš anaipol nieko nesakau priešai patį išleisto, kurs davė pinigų,—nes nuo jo matyt slėpė tikrąjį dalykų stovį, užtylint, kad ta pati knyga jau spaudinama kur kitur ir tokiu būdu jis tapo įtrauktas į tą reikalą kitų, kurie pasitikėjo dirbdami tyliai iš pasalų, ir man užkenkti ir dar pasipelnyti. Dabar, kada viskas virto ne taip, kaip jie buvo pasitikėję, kada mato, kad jų purvini darbeliai iški-la i viršų, tai graudžiu balsu šaukdami ant amerikiečių, bando įkalbėti, kad jiems ir mūsų kalbos grynumas ir mūsų literatūros turtingumas labai parpuo. Bet mes, kurie apart jų taip dailiai skambančių besiteisinimų, žinome ir kas „už kulnių“ dėjosi, ar gi galime pavadinti juos kitaip, kaip tik vardais, ant kokių jie užsipelno? O pagal savo darbus jie užsipelnė ant dar nedaliesnių, negu iki šiol jiems teko girdėti. Dabar dangstymasi „tyrumu kalbos“ ar „papuošimu literatūros“, mažai jiems gelbės. Jeigu su jais ištikrobut rupėję tai mūsų literatūrą būtų „papuošęs“ kokis kitas tokis didumo, labai pageidaujamas raštas. O aš, gal veikiai vel būčiau galėjęs šį ar tą išleisti. Kad tas būtų įvykę iš netyčių, tai visai nieko nesakyčiau — na, pasitaikė taip. Bet čia darbas buvo daromas su žinia, turint bjaurius siekius, tai nėra ką ne stebėtis, kad dabar griebiasi peikimų ir dangstymųsi visokeriopomis akisė geriau išrodyti.

Išpeikdamas mano išleistą „Raistas“, p. Verva, cigono būdu sako, kad jame esą sakiniai ir žodžiai nesuprantami, „net juokingi“... tankiai esą ponui V. net nesuprantamos prasmės. Išrinkęs iš knygos pavyzdžius ir paduoda: „govieda“, „pėksti“, „uždangalas“, „mešlynė“, „plaišytojas“, „vezimelis“, „pertvara“, „Jurgis vilkino“, „kariuona“, „politikieras“, „prasidės besigrudimas“. Jeigu tų pasibaisėtinų žodžių būtų penkis kar-

tus tiek kiek jų ištikrųjų „Raiste“ (p. Verva sako: „juos at randas labai tankiai“), tai visgi, ar užsimoka raštą kitame vertime leisti, kuomet už tuos pinigus buvo galima ir kitą veikalą mūsų literatūrai suteikti. Apart to, kada jie rengė „Raistą“ kitame vertime išleisti, jie nieko jų nežinojo, kokio mano knygoje kalba bus jiems tik buvo žinoma, kad aš tą apysaką išleidžiu; taip gi ne „kalbos tyrumas“, ar „literatūros papuošimas“ jiems rūpėjo, kaip dabar lapės vuodega bando prisidengti. Kai kuriuos tų ponui Vervai „tankiai nesuprantamos prasmės žodžių“ jis paaiškina; kaip va: „kariuona (minia)“, „plaišytojas (plėšikas)“. Kariuona panaudota vietoje žodžio „armija“ originale, o „plėšikas“ mažai ką apiplėš didesės geležines a murines įtaisas laikyti pini-gams hankose, dirbtuvėse, par-davinėiose ir kitur; jas pirma-riau reikia su dinamitu su-plaišyti. Čia bent Amerikoje tuomi užsima toje sakoje iš-silavinę ir jie kitaip yra ir va-dinami, negu bandantieji lengvesniu būdu pasipelnyti. P. Verva primeta kitam ko-kią nors kaltę; o paskui su jo paties primesta šmekla bando kovoti.

Visaip kaip išgirdamas an-trąjį „The Jungle“ vertimą jau ne iš originalo, p. V. sako: „knyga pati labai graži, puikiais, artistiškais viršais pa-dabinta“,—bet ką tas bendro turi su vertimo gerumu ir kalba? Nusistebėti reikia, kad p. V. dar nepridurė, kad jų knyga pardavinėjant bus laikoma tikrai ant naujų, vi-sados nudulkėtų lentynų, o siunčiant kam, visados bus įvyniota į dailią apsiėra.

Apie patį antrąjį vertimą ir jo gerumą pasakysime vė-liaus, kaip turėsime progą palyginti jį su originalu.

J. Naujokas.

Naktyje.

Smarkiai bėgęs traukinys apsisistojo prie didelės stacijos. Stotis buvo senoviško stiliaus ir ji išrodė greičiau į kokią tai užburtą, senovės katakombą. Stogas buvo stiklinis ir dumų dulkėms apaugęs maziasiais viena sprindį; per jį šviesos niekas nematė matyt, todėl be perstovės degė elektriniai žiburiai. Asla buvo nudirbta iš balto marmuro ir išvadžiota juodais viengiais.

Iš traukinio išlipęs Jackus Birbilas ėjo ten į aną pusę, kur matė einant kitus keleivius. Keleiviai ėjo galvas užriėtę — pilni puikybes, o šitie tuomet turtuoliais buvo vadinami. Jackui buvo vieta nepažįstama, bet jis rankoje adriaš turėdamas ėjo iš stoties.

Oras buvo pusėtinai šaltas, o Jackaus sermėga buvo sena ir nusitrynusi, todėl vėjas košė per jo gyvybę, tarsi palaimintos Rusijos zandaras įšokdamas bombos.

Ėjo Jackus besizvalgydamas, nes manė sutikti policistą, kuris jam būtų parodęs, kokia gatve eina tramvajus į pietinę pilies sritį, bet veltai.

Čia nebuvo paprotis, kad vaikščiotų policistai, nes čia buvo laikoma už žaislę, jeigu kokis vaikiozas apiplėšė žmogų. Toje pilyje, kasdien skaitė apie penkioliką užpuolimų, nes bedarbių minia buvo tai išalkusi, kad būtų galėjusi suėsti gyvą šunį, net su plaukais. Jackus tą viską žinodamas buvo apimtas baimės ir nieko nelaukęs, priėjęs prie žmogaus, klausė, kur rasti tramvajų einantį į pietinę pilies sritį.

— Čia stokies — atsakė, — iš taip gi laukiu.

— Labai ačiū!

Jackus atsistojo ir žiūrėjo į pro šalį einančius tramvajus. Tramvajai prisėsti žmonių šmėzavo vieni į vieną, kitų į kitą gatvės galą. Žiūredamas, o kią regyklą turėjai sakyti kad tai žaislė; bet, ištikrųjų, tai buvo gyvenimas ir visur tiek ant gatvių, tiek tramvajuose sėdėjo žmonės išalkę; tą galima buvo išskaityti iš ženk-lų susiraukusio veido ir iš pa-giežoje paskendusiu akių. Visų kurpių kulnių buvo į šalį nu-krypę, o balakonų alknūs nuo besizulnimo į sienas nusibalti-nę ir kiauros; ir taip buvo įven-toje Amerikoje, o net ir Eduardo Bellamy į padange iškel-tame senoviškame mieste Bostone.

Tamsa niukoje viršų angstų plytinių namų, kurių ap-griuvusios viršūnės buvo pasi-dėrę į juodą tamsumą.

— Aš... po vėlnių! — kry-puodami ėjo pasigėrę, koki-tai nuskurę žmonės ir šneke-žiosi: — šį vakarą prageriau pusantro dolerio!

— Ar tai daug?

— Aš nieko nepaistau.

— O kiti nedirba.

— Męs tai vis...

— Gal atsitikt.

Atėję iki grįžkelio sustojo ir šnekežiosi apie linksumą, kokią turėjo prie taures. Abu du garbino savo augtą išmintį ir pasakojosi, kaip jie mažai tepaiso ant dirbtuvės pristovo.

— Kad tik kiek, tai aš trenkiu ir einu sau!..

— Gerai! Nereik apsilieist.

— Manęs bijo...

— O, žinoma.

Vienas kitam iš meilės dėstė rankas ant apykaklio ir kasin kokia vienam atsitiko nelaimė, kad jis nedaug, su vis nedaug į šalį pasišliejęs, perplėšė savo draugo apykaklę.

— Tu pakeiktas? Ar tai taip?!

— Aš nenorėjau.

— O tu!

Tas su perplėsta apykakle užsikėsinęs siekė mušti, bet ranka pasprudo ir jis pat-kniupščias parpuolę pradėjo raudonai dažyti gatvės grindin-ų...

— Gerai tau!

— Atmink, atmink!

Tramvajus apsisistojo, ant kurio buvo užrašas: „Piešinis Bostonas“.

— Tai tas.

— Ar į tą galą tik?

— Taip.

Susėdo ir vaziuo sianroms, tarp augstų namų išiklaipiu-sioms gatvėmis. Namų sienų tinkai buvo nukritę, o tokia regyklė perstatė užmirštą arba užburtą vietą.

— Didelė pilis — sušneko Jackus.

— Taip.

— Ar daug gyventojų skai-to?

— Kad nebūtų valkatų, ku-rie neturi pastogės būtų gali-ma suskaičyti, bet dabar...

— Tokioje šalioje!..

— O jie iškenčia...

— Negalimas daiktas!..

— O kur dings?

— Amerikoje!..

— Taip.

— Tą šalį vadinate laisva?!

— Taip.

— Puiki laisvė...

Dabar vaziuo per didelį geležinį tiltą, kurio apačioje ėjo traukiniai ir jis buvo au-dukamas, jeigu per vidurį rei-čėjo vandeniu garlaivį perlei-ti. Per tiltą pervaziavus, ant ciekvieno nustojo konduk-torius šaukė gatvių vardus.

— Ar da ne?

— Ne. Aš pasakysiu.

Jie vaziuo plačia, į pietus ysančia gatve, kurios trotua-ri buvo nustoti su pamėlyna-zusiais veidais išalkusių bedar-bių, kuriuos toje pilyje vadina plėšikais ir valkatomis. Ir be-veik ištikrųjų taip buvo: jeigu ie matė, kad negali žmogų upiešti, tai iš piktnumo pro šalį einant apjovė ant nugaros.

— Paziūrėk! — rodė Jac-kui.

— Tie visi be nakvynės!?

— Nežinia, ar visi, bet la-bai daug.

Buvo jau velus laikas ir to-letl Jackų emė baimė, o baimė lidinosi da nuo to, kad jis prie savęs turėjo pinigų. Sėde-lamas tramvajuje jis manė apie tai, kaip jį užpultų plėši-cai ir paliepė iškelti rankas augstyn kraustyty kišenės.

— Išlipkite!

— Ačiū!

Išlipęs Jackus dairėsi ir nie-ko negaledamas žinoti ėjo į calną ir žvalgesi noredamas samatyti policistą, bet čia jie buvo nematomi. Ant galo jis pataikė į smuklę ir priėjęs prie smuklininko rodė jam adriaš.

— Męs tokios vietos nežino-me — atsakė smuklininkas ir pakaušį krapatinedamas pri-lurė: — eskite čia ir laukite, čia kas vakaras atsilanko ger-i žmonės ir jie, man rodo, jus nuves.

— Ačiū už patarmę! Aš lauksiu.

Atsisukęs į užpakalį Jackus pamatė per duris įeinant tiltą, pu-girtą žmogų ir jis jį tuojaus užšnekino.

— Gal galeitumė mane į šitą vietą nuvesti.

Senis paziūrėjo į adriaš ir permetęs Jackų akimis, atakė: — O, visados.

— Labai ačiū!

Zilas's žmogus tai pasakęs, ataisitojo prie buomo smukleje ir reikalavo gerti, o aplink jį stovėjo da keturi jau gerokai prisisiurbę vyrai.

— Eik šikiti ir jus!

— Labai ačiū! Aš norėčiau, kad kaip galint greičiau nu-vestute.

— O, tu nebijok! Męs, jeigu nerasime, galėsite pas mus per-nakvoti.

Sie žodžiai Jackui davė di-kį įspūdį, nes tokiam bedar-bes laike patekęs pas nežino-mus žmones ant nakvynės bū-t galėjęs išieiti sukonfiduotą.

Taciaus jis įspūdį paslepe ir mandagiai šnekejo:

— Labai būt malonu pas jus ant nakvynės, bet aš norėčiau matyti ypata, pas kurią vykau.

— O, tuojau.

— Užvertė taurę ir maukė žiurdamas į lubas.

— Kad jis nori, reikia nuvesti.

— O, jis palaiks.

— Da po vieną..

— Atsiminsiu, kad jūs gerai ir mandagūs žmonės.

— O su mumis tai...

— Labai malonu, bet jau velna laikas.

— Jie lauks vistiek.

— Nežinia. Gal sugult.

Tylėjo Jackus ir žiurdamas politiška jautylauke. Su storu padribusių pagurkliu kaboję ant sienos politiškas jautis... Paveikslas buvo didelis, o po apačia buvo šiokis paratas: „Balsuokit už žmonių draugą republikoniškas partijos — X. Kege“.

Zemiau vel didelėms raidėms buvo parašyta: „Tas yra žmonių draugas, jis tiek gero padarė buda mas gubernatorium! Jis gyventojus išgelbėjo nuo žiurkių, užgindamas zudyti kates. Tiesa, tą metą savo mirčia numiris kates dvokė toluse gatvėse, bet už tai žiurkės dokumentų ne kramtė...“

— Jūmise mano viltis!

X. Kege“.

— Na, tai galėsimė eit.

— Labai linksma.

Jackus pažvelgė į ant sienos kabanti laikrodėlį ir išėjo. Gatvėse pluduriavo minios alkūsių, tamsių, kaip dervė, Irlandijos vergų. Jie beveik visi išlipo apsižioję, Gulpūkus tabako, tarsi norėdami užvaduoti norėjimą valgyti duoną. Tačiau žindo ir spjaude, it apkvaite. Tai baisi buvo ganja tamsių gaivalų; jiems nuo lūpų nekrito: „Dyzus Kraist ir Gadem ful“.

— Mes turim rasti — tarė žilius.

— O, tai vis gal..

Beidamas gatvę žilius su manė jėit į aptieką ir paklausė, kurliuk einant rasti tokį numerį. Vos tik paspejo į aptieką jėit ir atskė paskui susivėles, apsiivilkęs su sulopyta sėrmėga vyras. Tas vyras priėjo prie žiliaus ir tarė:

— Iš kitur atvyko tokis vyras ir man sakė, kad tu jį apsiemei nuvesti.

— Taip.

— Nuvesk tu jį ant aštuntos gatvės, keturioliktas numeris...

— Jau aš rasiu, tu nebijok!.

Tai girdeidamas Jackus nusigando, nes ant jo sveikatos faisomos pinklės. Neturėdamas, ką daryti, užmokėjo apsiėtoriui penktuką ir paprasė, kad atdarytų telefoną jam nuo seniai žinomo kurplaus, kurio adrisa jis turėjo atsiųsęs.

Telefoną atidarė.

— Ačiū, ponas kurplau!

— Ačiū!

— Esu kritškamė padėjėme...

— Kokioje vietoje praplyšo padai?

— Ne padai, tik aš, Jackus Birbilas atvykau iš kitur ir neburandu numerį.

— Kas, prakinro?

— Kas tai? Ar jūs negalite atsakyti ant to, ko aš klausiu?

— Jo paties ner namie, to-

dėl pasakykit numerį, kur prakinro...

Jackus perpykęs trenkė telefono taurę ir atsisėdo aptiekoje ant kedės.

— Na, eikim! — atsiliepė žilius.

— Aš negaliu...

— Kodėl?!

— Nugį tas vyras, nepamates manęs, davė jums patarmę, kad nuvesti mane į keturioliktą numerį...

— Ale tu nebijok!

— Ką tas reiškia?!

Išsiėmė Jackus laišką ir rodė savo numerį 04 Eimė gatvė. O anas vyras jam liepė ant aštuntos gatvės nuvesti. Jackui šiluma siautė per kūną ir jis žiurėjo, ar turi žemę po kojomis...

— Malonekite eiti!

— Ne permanau, ką jūs darote?!

— Rodyk širdį jums, o jūs sakysite, kad bomba...

— Iš tikrųjų negalima suprasti...

Sutiko Jackus irėjo greta su žiliu manydamas apie atsitikimą. Seniau Jackus buvo skaitęs apie vagių urvą, apie plėšikus, bet dabar jis tokiose rankose savę jautė... Neilgaiėjus jie pasisuko į siaurą, tamsią gatvę ir žilius pasakė:

— Tai ta gatvė.

— Gal...

Priėjus prie vienu durų žilius užbriėžė degtuką, norėdamas pamatyt numerį, bet anaipol buvo netas.

— Kur mano namai? — iškazinur išlindęs klausė tas vyras, kur buvo atskėjęs aptieką.

— Eik ten, — parodė su pirštu žilius.

Tas ir nuėjo.

— Matai! — purtė galvą Jackas ir pridurė: — aš negaliu eiti.

— Čia netoli...

Besizvalgydami ejo Jackus ir žilius į tą pačią pusę, kur nuėjo tas įdomnis vyras... Jau Jackus pyko ir matydamas, kad gatvė siaura ir tamsi, o apie policistus nerupejo nė sapnuoti.

Sustojo Jackus ir pasakė:

— Toliau neinu!

Ir susisukęs, lagaminą nešinas grįžo atgal. Žilius sustojo ir piktai sušuko:

— Sustok!

Jackus pamėjo su ranka išreikšdamas atsiėveikinimą ir užsisuko atgal į tą gatvę, iš kur buvo atvestas.

Ant gatvės vidurio susipjovė šunį, apie juos apstojė vaikų gauja. Vieni šaukė ir krykštavo visokiais balsais, kiti gi rinko nuo gatvių akmenis ir metė.

Netikėtai Jackus priėjo prie vienu namų ir užsibraukęs degtuką pamatė numerį, kurio jis jėiškojo, taip gi jis žinojo, kad ir gatvė ta. Dabar jis nužiūgė ir prie durų pasidėjęs lagaminą žiurėjo į gatvę.

Žilius iš kitos pusės blioko išlindo ir ant kampo atsisėdęs žvalgėsi. Pamatęs žilių Jackus pamėjo pas save ir, kaip žilius atėjo, Jackus užsėkino:

— Tai kaip bus? Neuradai man nakvynės...

— Kodėl neklausei?

— Kad kazin kur vedei.

— O būtumė, vistiek, tadė...

— Ačiū labai! Radau as patis.

Senis susigėdo ir nežinodamas, ką ant to atsakyt pratarė:

— Atleiskite! Buvau biskijgerės.

— Tas nieko. Aš atminsiu, kad jūs geras žmogus...

Ir tuojau užlipęs laipsniais Jackus patraukė varpelį. Kas žinkur — augštai suskambejo balsas, bet niekas nesijudino eiti įleistų.

Vel baime... Jis manė, kad tos duris užrakintos amžina ir rodesi, kad tame name niekas negyvena...

— Klankt, klankt! — netoli stovinčiame mokyklos bokšte numušė vienuolika.

Vel Jackus patraukė varpelį...

Sukribdėjo kas anoje durų puseje ir įleido.

— Birbilas, — jis persistatė.

— Mes laukėm, bet jau nesitikėjom, kad atvažiuosite.

— Suvelavau.

— O ką kelėnė?

— Kelionė buvo labai įspūdinga ir originališka.

Augstyn užlipo ir šnekėjosi apie vietą, iš kurios Jackus buvo atvykęs. Jackus buvo melagių veislės ir todėl jis viską, ką tik pasakojo melavo ir melavo.

Namas, kur Jackus atsilankė buvo švarus: ant lentynos gulėjo kugis knygu ir laikraščių, ant sienos kabėjo su nuogoms krutims mergina, o asla buvo išista margoms guvonioms; guntis, nors buvo apiplyšusios, bet buvo guodojamos — labiau, kaip kitur sveikokos.

ir Rusijoje — prie parlamento rūmų; pakisęs šachas peilį po savo seimo kaklu, norėjo pergvolta išgauti jo sąnarius. Bet čia pasitiko ne tik aštrų atsišpyrimą, bet parlamento tautininkai — revoliucionieriai paleido papliupą šuvių išacho kazokus. Krūvino susidurimo gandas pasklido po persų sos tapilę — Tegerana. Parlamentui ir liaudies pusei atbėgo į pagelbą šimtai revoliucionierių ratalių ir visi reformoms užjaučiantieji pylies gyventojai. Iš pradžių kova liaudininkams sekėsi, kareivius jie atmuše nuo parlamento ir nustumė juos į miesto pakraštį. Bet nepoigo pribuvo kazokams talkon raiteliai. Imtynės krypo į kita pusę. Revoliucionierių pasklaiste ir ginkluota armija užpuolė parlamento rumus bombarduot. Išgriovus duris ir sienas, suėmė kazokai seimo atstovus: Tuomtarpu gyventojai nuo stogu ir už sūrestu ant greitosios barikadų šaudė į kareivius. Bet žmonių amunicija greitai išsibaigė, nuklojo lavonais gatvę ir kovą laimėjo szachas.

Sako, kad ir pats šachas buvo tarp kareivių ir su įnirtimu šaudė į revoliucionierius. Kazokus vedęs rusų generolas Liakov. Apie šimtą su viršum ir kazokų esą užmūšta. Bet ką tas reiškia prieš 800 išmūstų žmonių? Ir caras čionai širdingai patarnavo, parengtoje ant persų laudies skerdynėje.

Neveizint į tuolaitinį valdžios laimėjimą, pati bloguma da prišakų. Tą isgurdė, visi Persijos kraštai sujudo anaipol ne šachui, bet išskerstiesiems užjaučia.

Laiškai i Redakcija.
Gerbiamoji Redakcija!

Apleizdamas menkesnes klaidas kaip kad: „reikalas“ — vietoje „veikalas“, „atvejus“ v. „atvejus“, „socialistas“, — vietoje socialistas etc., meldžiu tačiaus atsankti šitą klaidą — parodija: Parašyta buvo — „Birutės aspiracija“, o sustatyta — „Birutės apspiracija“; — korespondencijoje iš Chicago, kame aprašyta „Birutės“ vaidinimas. Tilpo 25-me numerije.

Menu, kad tai įvyko per apsiūkumą etatejo ir nepatėmijimą korektorius. Nors atitaisinėjimas vieno žodžio korespondencijoje — darbas... neparankus, tačiau meldžiu tą klaidą atitaisyti t. y. atsaukti „apspiracija“.

Su pagarba J. Sulkus.
Grant Works, III. Box 151

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Persija. Szachas, visame kame mokindamasi eiti caro pedomis, pabandė ir dabar, jis matė, kad Rusijos duina su džiaugsmu pradėjo išdavinti carui savo sąnarius, ir jis pradėjo kovą su pavieniais savo parlamento sąnariams; pafeikalavo, kad išduotų jam keletą agitatorių. Parlamentas ne vien tą jo reikalavimą atmetė, bet dar pareikalavo šachą, kad jis prasašintų iš Baghsak kariumė, kurią be karės ministerio žinios kazi kam sutraukė. Szachas įtuo ir tuo jaus pasiuntė burj kazokų (jų buriai esą taip sutvarkyti, kaip

rusus“!

Dumoje Puriškevičius išvadino visus kairiuosius „divasiškaisiais elgetomis“ (bosiaiki). Dumos pirmininkas Chomikov, neva Puriškevičių padraudamas da labiau įzeidė kairiuosius. Todėl socialdemokratai ir darbininkai apskelbė viešą spaudoje protestą, jau nebe juodašimčių vadu Puriškevičiui, bet Chomikovu.

Senatas apskelbė demokratu partija nelegališka ir jos sąnarių ne žemiečių ne įšaiptiešas įstaigas nutarė nebeleist.

IŠ VISUR.

Iš Londono žinios pareina, kad slapčiai organizuojasi didelis tarptautiškas trustas arba sindikatas, kurs apims plieno dirbtuves ir rinkas visame sviete. Susimėtę esą į tą sindikatą kapitalistai iš Anglijos, Rusijos, Vokietijos ir Amerikos; sudėta kapitalo 750 milijonų dolerių, o vyriausis sindikato biuras busias Londone. — Tai vienas milžiniškas žingsnis prie tarptautinių turtų socializavimo, kurį daro patis kapitalistai.

Laikraščiai paduoda skaitlines, kiek Japonijai lėšiuoja naujai užimtos salos, Korea. Aštuonių mėnesių laiku korejiečiai išmūšė 826 ypatas, nušilpenkiančias japonams, sudėgino 360 jų namų ir padarė šaiptau jau bledies ant 25.00 dolerių.

Pakraščiais upės Kagechna, Japonijoje, pateko į audrų sukūrį apie penkiosdešimt žvejų valtelių, kurias vilnis pribloškė į pakraščių uolas ir sudaužė visas valteles. Nuskendo apie 350 žvejotojų.

Tiflize, išleidus kalinius ankio kieno pasivaikščioti, užpuolė ant kalėjimo buris nepažįstamų žmonių ir emė šaudyt į sargus, metyt bombas ir kitokią betvarkę daryt. Uu sargai paupėje buvo užmūsti, o vienas ant kiemo. Ermyderiui pasidariusi visi kaliniai leidosi iš kiemo bėgt. Pasileido sąrygavyties. Čia vel nepažįstamieji pribuvo kalniam ant pagelbos ir pradėjo visur mest bombas į sargus. Dangelį vel užmūšė ir 17 kalinių taip ir pabėgo.

Assiziaus teismas, Italijoje, sunkiai nubaudė darbo vadovus. Buvo patraukti teisman bininkas Rossini, skundžiam dēlei platinimo anti-militarines (priešais kareivius) propagandos. Zochi tapo pasmerktas 5 metams, o Rossini 4 metams kalėjima.

Rymo parlamente išskilo smarkios imtynės, kurios iki kumščių buvo dūgę. Sueibar klerikalai su pirmiešiais užjuok laikraštį „L'Asino“, kuriame tankiai kumščius pašuokia. Kumšgai norėjo išgauti parlamento pritarimą, kad uždengti taip nemažomų laikraščių.

Jamaikos salos gyventojai

pasijuto sau pavojų. Cielos anais kiniečių kasmet čionai atplaukia, apsigyvena ir baigia stumt iš pramonės, vaizbos ir darbų vietinius žmones. Todėl susitverė „Jamaikos Piliečių Draugija“, kuri varys agitaciją prieš kiniečius ir stengsis juos nuo salos pamažint.

Popiezius iškeikė visus Prancuzijos įstatymdavejus ir senatorius, kurie neseniai balsavo už atskyrimą bažnyčios nuo valatybės. Valdininkai labiau panorejo įtikti visuomenėi, negu bažnyčiai. Už tai labar amžina bausmė užpelgė šventojo tėvo pragare. Kā la jie numirs, katalikų vyskupams uždrausta juos pilynt ant katalikų kapinių, jei katras ir panoretų tēn būti užkaskas.

Uralske rūsai revoliucionieriai nušovė čionai stovintų kazokų generolą. Kotoskina Dangelis matė atliekant tą politiška revoliucionierių kėštą, bet niekas nebando jį sušaukt, — šovėjai visi sau prisalinė. Matyt, kad ir pas kūršijos žmones policijinis patriotizmas pamažu nyksta.

Iš Italijos pareitra žinios, kad Buso Sarzano apieinikėse sukilo prieš zemvaldžius ūbomininkai (rendauninkai). Kada zemvaldžiai pakėlė ūbomą, tai anie ir visai nebe moka. Bandyta buvo išmėtyti ūbomininkus laukan iš ukų, bet tas pasikesinimas išsaukė skaitlingą ukininkų streiką, ir jie pasimokino nuo miestų darbininkų, kaip sau tiesos pajieskot.

Socializmas pradėjo leisti šaknis toli atsilikusioje nuo progres šaly, Serbijoje. Nesenai praėjusiuose visuotiniuose skyrimuose tapo išrinktas į parlamentą vienas socialistų atstovas.

IŠ AMERIKOS

Amerikā išdavinėja carus žmones.

Iš Chicago išvažiavo Rusijon du ypatingi keleiviai. Jie yra surakinti viens su kitu už kojos ir rankos. Viens iš jų yra Rusijos patėgęs revoliucionierius, buvęs kareivijoj — Metodij Zernosiekov, kitas — caro valdžios šnipas, žydiskos kilmes nedorelis, Maika Mils. Iš New Yorko iki Liepouju juodu plauks surakinti, o juodu sergės kitas šnipas... nepriamėtė mergaitė, Mailla Maillin, taip gi žydelkaitė. Todėl siuom žygiu carui patarnaus jo paties persekiojanieje žydai.

Zernosiekovą pirmiaus norėta išgaut, kaipo anarkistą, ir pristatyta caro policijos liudijimai, kad metai atgal ans metęs bombą Carskamė S'ele. Amerikos valdžia tuomet nežidavė, motivuodama, kad tai yra politiškas prasikaltimas, už kurį iš Amerikos neisduoda. Tada caro šnipai nukarė kitus faktus, buk Zernosiekov Liepouje užmūšęs keturias tydes. Lyg caro valdžia žyčių labai gailisi. Kadangi čia jau kriminališkas prasieptimas, Amerikos valdžia sutapsams patikejo ir Zernosiekovą išdavė.

Amerikos moterų konvencija. Bostonan susivaziavo 3000 su viršum delegacijų į 9-tą me...

Atvežė kinų laivonus. Neseniai buvo rasta viename Atlančio laive sušalusius tris...

Kariumenė ar kalėjimas. Bedarbių, kaip visur, taip ir Minnesotoje yra. Tik var...

Vokiečių žaislės susprogo. I Filadelfiją pribuvo iš Amburgo didelis vokiečių...

Gompersas elgėtauja. Esant republikonų konvencijai Chicagoje, per visą laiką...

zemiausiam teismams galė, kuria jie aiškiai smaugia...

Kasyklių nelaimė. Monongaela, Pa. vietinėse Pittsburg, Coal Co. kasyklėse...

Iš Lietuvos kuru Amerikoje Fort Hamilton, N. Y. Šiame ir kaimynystėje esan...

Kareivis. Tai pasekmė lošimo į kares.

Donora, Pa. Likšiolai pas mus su darbais da vis...

Siaip pas lietuvius čia tokios naujienos. Porą metų...

„tėvu ir motina įsų, mano mieli parapijonis“. Bet ma...

Platų mums kelia iš šv. tikėjimo parodė, naujai pribuvęs kunigelis!..

PERŽVALGA.

—p. Gabrys „Lietuvoje“ informuoja amerikiečius, kad apie Kudirkos raštų leidimą...

—Komitetas prof. Jauniaus paminklui statyti žinodina per „Lietuvą“, kad tam tikslui...

padarys mūsų rašyboje revoliucija. „Katalikas“ įsigijo bedą, bet pats tuoj rado ir pagelbą...

—Girdėjome smagią žinią ateivių reikaluose. SLA išrinktoji komisija: A. Kundrotas ir V. Ambrazevičius...

Vietinės žinios.

—Kaip jau buvo „Vienybėje“ p. Naujoko atsišaukta į „Šviesos“ draugiją Lietuvoje...

Iš Lietuvos.

Geležiniai. Suv. gab. (Ištrauka iš laiško):... Sirlingai dėkavoju tau, brangus brolau...

Pas mus dabar, ačiū Viešpačiui, kelios dienos tai jau visai šiltos ir gražios; rugiai pradėjo plaukėti. Visas gegužės mėnuo buvo šaltas ir labai žeminus...

Tai tokios pas mus naujienos. Kad tik spėtume kur sukrapštyti pinigėlių, tuoj randa...

Vilkaviškis. (Mūsų kor.) Reakcija pilname smarkume...

Dvasiškija labai arti su valdžia susibičiuoliavo, jos abidvi ranka rankon eina. Gali...

Kaunas. Paroda. Kaunan perkelta lietuvių paroda. Daug naujų paveikslų.

sią ir jos nuolankumu naudodamies, prisiekia... kišepių. Pinigų reikalavimai dabar visur...

Valdžia ir gi plačiai išnaudoja bažnyčią savo labui. Bažnyčia dabar politikos rinka...

Rods, kaip kur ir jiems jau nesiseka. „Sventųjų lioterijų“ laiku „Saltinis“ džiaugėsi...

Ką svietiskoji valdžia mado daryt toliaus, negalima įspėt. Reikia vienok manyt, kad jos siekia...

Ziemą buvo daugelis sniego; sniegas rugių daug išgadino. Pavasaris šaltas: da ir dabar...

„Šviesos“ Draugija gerokai prasiplatino, turi jau apie 16 skyrių. Nuo „Šviesos“ nenori...

Vilnius. „Leidėjo“ bendrovė. Gegužės 26 d. įsikūrė užsitikėjimo bendrovė...

Kiekvienas įnešėjas gauna bendrovės išleidimus už pusę kainos. Įneštieji bendrovėn pinigai gali but grąžinami tik tuomet...

Kaunas. Paroda. Kaunan perkelta lietuvių paroda. Daug naujų paveikslų. —Vyskupo laidotuves. Per laidotuves kunigai sakė pamokslus.

Pazvelgus atgal.

(SOCIOLOGIŠKAS ROMANAS.)

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

— Jei taip su literatūra, tai aš manau, kad ir kituose atvejuose, kur gamtiškas gabumas būna pilnai apiprekiuojamas, kaip va: muzikoje, piešime, teplojime, skaptavime, techniškuose išmūluose, ir kit. jį prisilaikote to paties principo? — aš užklausu.

— Taip, — jis atsakė, — nors čionai yra, iš dalies, šioks-toks skirtumas. Dailoje, paveizdan, kaip ir literaturoj, tauta yra vienatiniu teisėju. Tauta balsavimais priima stovyklas ir tepliones i visuomeniškus namus; prielankus tautos balsas patraukia tepliorij pasišvesti savo gabumui ir paliuosuoja jį nuo kitų darbų. Pardavinėjant jo paveikslų kopijas, jis gauna tokį pat pelną, kaip ir raštų autorius nuo pardavinėjimo savo knygų. Visose profesijose, kur yra randama pas ypatus įžymus gamtos apdovanojimas talentais, mes turim vieną ir tą patį siekį — norime duoti gabiemsams piliečiams laisvą kelią ir priėjimą prie savo pašaukimo, prie išbulinimo savo pajėgų ir gabumų, paliuosuojant juos nuo visų sunkenybių ir rūpesčių. Paliuosavimas tokių ypātu nuo kitokios tarnystės tautai, šiame atvejuje nėra skaitomas už kokią dovana, bet tik kaip tokią, idant tie piliečiai galėtų pasiekti didžiausį savo triušvaisingumą, kuomi jis atneša gausią naudą visai žmonijai. Pas mus yra, žinoma, visokio literatiškos, tepliorystės ir šiaip jau moksliškos įstaigos, i kurias prigulėjimas statosi labai augštai ir yra leidžiamas tik atsižymėjusiomis tais darbais ypatoms. Didžiausias iš visų tautiškių atsižymėjimų, dagi augščiau statomas, negu prezidento vieta valstybėje, kurį pasiekti nelengva, yra raudono kaspinėlio ženklas, kuriuomi žmonės balsavimais apdovanoja garsius rašėjus, tepliorius, išradėjus, mokslincius. Vienu laiku jį nešioja kiekviena šaly nedaugiau kaip šimtas žmonių, norint kiekvienas talentuotas jaunikaits praleidžia nemažai be miego naktų mąstymuose apie tokią garbę. Aš ir pats svajojau gauti jį.

— Tartum aš ir matušė labiau tave manytumėsi garbinti, jeigu tu kaspinėlį turėtum! — sužuko linksmi juokdamosi Judita; — nors, žinoma, aš tuomi nenoriu pasakyti, kad turėti tą ženklą mums nebūtų labai smagu.

— Na, tau tai, mano brangioji, nepasiliknieko kito, kaip tik priimti tėvų tokiu koku jį yra ir pasinaudoti is jo, kaip galint geriaus, — atsakė mr. Lit. — Kas link tavo motinos, tai ji niekuomet nebūtų už mane ištekėjusi, jeigu aš jai nebūčiau pridėjęs, kad pasistengsiu gauti jai jau ne raudoną jį, tai bent hors melsvą.

— Kaip gi, — aš užklausu — pas jus daroma su perijodiskai leidžiamaisiais raštais ir laikraščiais? Aš nenoriu prieštaraut, kad jūsų sistema knygoms leisti yra kur kas geresnė, negu mūsų, kaip is savo tikslų, kad ji sužadina ir paturi tikruosius talentus, taip ir dėlto, kad atpratina nuo braizimo ant popieros neturincius joki raštijinio pašaukimo. Bet aš nematau, kaip tas gali buti lyginama prie mėnesinių ir laikraščių. Žinoma, nesunku priversti žmogų užsimokėti už knygos leidimą, todėl kad šita suma jam vistiek sugrįš pardavinėjant jo raštą; bet kaip gi gali kas pavelyt sau tokią išlaidą, kaip leidimas dienraščio, kuriam reikia įmokėt kasdien, per istisus metus? Juk dienraščiams leisti reikia labai gilių kišenių, kurios tautikai net pas mūsų stambiuosius kapitalistus išsekdavo anksčiau, negu buvo galima gaut is leidimo koki nors pelną. Jeigu abelnai yra pas jus laikraščiai, tai, aš mintiju, kad juos turi pati valdžia leisti visuomenės iššomis, su valdiškais redaktoriais, kaip išreiškėjais valdžios pažiuru. Tai gi, jeigu jūsų sistema taip gera, kad joje nieko niekuomet neprisieina peikt, tokiu budu panašios rūšies laikraštis yra ant vietos. Bet, neesant neprigulmingų valdžiai organų, kur išsireiktų visuomenės laisva mintis, visuomenė turėtų skaudžiai nukentėt. Turite sutikti, pons Lit, kad laisva laikraštija yra pirmučiausias žmonijos išganimas. Kada kapitalas buvo susimetęs pavienių žmonių rankosna senovėje, ir kada per tavisia valdžia ant žmonių buvo grynai turtingųjų rankose, kas butų buvę galima žmonijai iškovoti, jeigu nebūtų buvusi laisva spauda? Ar gi dabar tad nepanaudoja jūsų valdžia savo organų, kad tik save ant žmonių palaikyt?

— Gailiuosi, kad negaliu suteikti jums net ir tokio suraminimo, atsakė šeimnininkas, juokdamasi. — Pasakysiu tik; pons Vest, kad is vienos pusės, laikraštija joku budu nėra vienatiniu arba, kaip tamista manote, geriausiu budu svarstymų visuomenės klausimų. Kada mes atsižvelgiame į jūsų laikus, tai jūsų laikraščių protavimai apie viešus reikalus mums atrodo neaubrendusiais, paviršutiniiais, su didele dalim ypatiskumų ir luomų neapykantos.

Kaip jie galėjo visuomenės reikalus svarstyti, toki nerimti budami? Jeigu tauta tik ant tokių pamatų stovėtu, kaip jūsų laikuose buvusi laikraštija, tai nebūtų su kuomi tautą pasveikint. Mūsų laikuose yra visai kitaip jau. Dabar jeigu pilietis nori parodyti rimtą įtekinę ant visuomenės minčių, nori nurodyti kokiam nors viešame darbe kelią, tai jis pasirodo visuomeni su knyga ar brošiura, kurią išleidžia taip, kaip abelnai su knygomis yra daroma. Bet ir tai ne dėlto, kad pas mus nebūtų laikraščių ar žurnalų, arba kad jie turėtų siaurai apribotą laisvę. Laikraštija dabar taip gerai organizuota, kad daug plačiau ir geriau išreiškia visuomenės mintis, negu tat galėjo jūsų laikuose buti, kuomet ji buvo po kapitalo prielanku ir gyvavo visu pirmu tikta kaippo vertelgiškas dalykas, o tik paskui jau kaippo išreiškėja tautos pažiuru.

— Bet, — tariau aš, — jeigu valdžia išleidžia laikraščius visuomenės iššomis, kaip gi ji gali nekontroliuoti jų pakraipą? Kas gi, jei ne valdžia paskiria redaktorius?

— Valdžia visiskai nemoka išlaidų už laikraščio leidimą, niekuomet ji neskiria redaktorių ir, pats per save suprantama, nepadaro nė mažiausio slėgimo ir ant jų pakraipos, — jis atsakė. Skaitytojai laikraščio patis apmoka jo leidimą, išsirenka redaktorių ir prašalina jį, jeigu jis yra netinkamas. Manau, kad vargiai jus bau pasakysite, kad tokia laikraštija negali buti laisva visuomenės minčių skelbėja!...

— Žinoma, kad nepasakysiu, — aš tariau; — bet koku budu jūs tą galite pasiekti?

— Nieko nėra lengvesnio. Įsivaizdinkite sau, kad aš ir mano keli kaimynai nori turėti laikraštį, kuris butų mūsų nuomonių išreiškėju ir butų pašvęstas ypatingai mūsų vietos, amažo ar profesijos reikalams. Tuomet mes surenkame tiek emėjų, kad jų metinė mokeskis už laikraštį (prenumerata) lengvai padengtų leidimo iššas; didumas laikraščio priguli nuo to, kiek yra emėjų. Mokeskis už laikraštį yra atnušama nuo metinio piliečių pelno arba kredito; tokiu budu mūsų tauta aspergia laikraštį nuo nuos toliu, kaip tas ir turi buti, nes ar šiaip ar taip — patim laikraščio leidėju yra tauta ir ji niekuomet negali atsisakyt nuo leidimo, jei to jos piliečiai reikalauja. Paskui, skaitytojai išsirenka redaktorių, kuris, jeigu apsiima atlikti tą darbą, yra paliuosuojamas per visą rėdymo laiką nuo kitų tautos pareigų pildymo. Vieton to, kad mokėti jam algą, kaip tat buvo jūsų laikuose, skaitytojai moka pačiai tautai už jo laikymą, — už tai, kad atitraukė jį nuo visuomeniškos tarnystės. Jis rėdo laikraštį taip pat, kaip tą darė ir jūsų redaktoriai, su tuom skirtumu, kad jam nereikia rūpintis savo arba kito kieno ypatišką gerove, nekocio atskiro turčiaus arba turčių reikalais, su nuoskauda visuomenės labui. Pabaigoj metų emėjai arba vėl tą patį redaktorių renka sekanciam metui, arba ant jo vietos išrenka ka kitą. Gabus redaktorius, žinoma, užlaiko sau vietą neapribotam laikui. Daug gimanties skaitytojams dauginasi laikraščio iššos, ir jis didinasi pritraukdamas geriausius bendradarbius, taip pat, kaip buvo ir jūsų laikuose.

— Koku budu jūs atsižyginate su laikraščiu bendradarbiais, nemokėdami jiems pinigų?

— Redaktorius su jais susitaria ir susikalba apie mokesčius už jį sadarbininkavimą. Ta mokeskis yra skiriamas bendradarbiams is abeno laikraščiu leisti išdo ir sukalbėta suma persikelia is laikraščio išdo bendradarbių ypatiškąj kredita; bendradarbis, panašiai kitiems rašėjams, yra paliuosuojamas nuo tarnystės ant tam tikro laiko, pakol jis savo raštais papild savo kredita, is kurio ir gyvena. Kaslink mėnesiniu laikraščiu pas mus tokia pat sistema. Ypatos, sumaniusios leisti naują mėnesinį laikraštį, turi surinkti atsakančią skaitilių emėjų, kurie užtikrintu tautai, kad is jų laikraštis galės užsilaikyt. Tuomet išsirenka redaktorių, kuris apmoka mėnesinio laikraščio bendradarbius, lygiai taip pat, kaip ir paprastą laikraštį leidžiant. Reikalingus darbininkus ir leidimui medžiagą, suprantama, pristato spaudos biuras. Jeigu gi redaktorius tampa tolesniam laikui nebereikalingas, arba jei jis jau negali užsidirbti sau tiesą prie užmokesties raštiniiais darbais, paprastai jis grįšta ant savo vietos i pramonijos armija. Reikia dar pridėt, jogiai, nors redaktorius yra renkamas tik iki metų galui, taip gi gerai, atliekant jam savo uždavinį, gali but išrenkamas metas i metą tolesniam laikui, vienok jeigu jis pats staigu perkeistų laikraščio pakraipą, ir pradėtų rėdyti jį ne sulyg savo skaitytojų norą, tai jis gali buti atšalinamas nuo vietos kiekvienam laike.

— Ant kiek aš dabar supratau, — aš patėmijau, — žmogus nors kažki kaip ilgtėsi prie atilso ir mokslo, jis negali išsinerti is to vežimo, i kurį jį visuomenė arba tauta įkinka, kaip tik arba metas pasibaigus, arba jeigu jį varu atstato.

— Tas tiesa, — atsakė Dr. Lit, — kad dabar nė vienas sveikas žmogus negali išvengt i nuo darbo ir gyventi is kitų triuso, ar jis save švelnum studento vardu apsisauktų, ar prisipažintų esąs paprastu tingiaiu. Vienok mūsų surėdimas yra taip miklus, kad jame gali laisvai žaisti kiekvienas žmogaus palinkimas, neužsimetant tik ant valdymo kitais ir netykajant (Toliaus bus).

PILYPAS LANGMAN.

Baltrus Turazeris.

DRAMA TRIJUOSE VEIKSMUOSE, IS DARBININKŲ GYVENIMO PAIMTA.

VERTE A. M-ŲS.

Veikiančios ypatos:

Baltrus Turazeris,

Adolfus,

Maiksneris,

Nasvateris,

Zakuras,

Šimelis,

Mare Celberitė.

(Visi jie dirba Dabergerio ir Sunų audekliniam pabrke).

Kleplys, pabrko meisters ir buchalteris, Albina Turazerienė, Baltraus pati, Baltrukas ir žindomasis kudikis—Turazerio vaikai,

Adolfina—Adolfo pati,

Mare,

Ona Celberitė, Marės sesuo,

Švarvaisas—advokatas.

PRIAIŠKINIMAS. Nuo darbo pabrke

visų darbininkų ir darbininkų rankos pajudavę, dažu prisigėrę. Kitų vyrų dažais aptaškyti veidai ir kaklai, ypač antakiai. Moteris da švariau išrodo. Dauguma sulopytuos rubuos, tik keli su naujaisiais ir švaresniais.

Veikimo vieta — visuose trijuose veiksmuose — Turazerio butas, stovintis pakraštų didelio miesto. Šitas namas seniaus prigulėjo pralobusiai kaimietiška šeimynai. Yra tai kaip ir klėtis, stovinti šalia kelio einančio kaiman, kuriame daugelis darbininkų gyvena. Namas dalinasi i dvi pusi—gyvenamąją ir priemenę. Augšta klėtis siena atskiria gyvenamąjį butą ir priemenę nuo liekančio ploto.—Šaltas ruduo.

Pirmas ir trečias veiksmas atsilieka kambaryje, antras priemenėj.

PIRMAS VEIKSMAS.

SCENA I.

Turazerio butas. Po kairei pusei duris i priemenę. Gale scenos po tiesiai pusei mažas langelis su raudonu uždangalu ir suskurdusiomis kvietkomis puodeliuose. Įrengimas neturtingas. Daiktai išsimėte be tvarkos, daug visokių niekniekių. Kamoda su keturiais stalčiais, ant jos po stiklu Dievo Motinos stovylielis, padirbti popieriniai kvietkai, pagražinimai is uolos ir stiklo. Priededa, ant kurios verda; mažas geležinis kakalis, kurio kaminas eina per visą kambarį. Per kambarį pertiesti šniurai, ant jų kabo kelios drapanos. Po tiesiai pusei lovėlė mažiuoku Baltruks, toliaus karutis, ant kurio guldo žindomąjį kudikį. Sėda ant rankenų karučio, karutis persisveria, pakila ir vėl nusileidžia; tokiu budu ir nusupa kudikį. Maža lempukė kabo ant galvų didelės lovos ir apšviečia visą kambarį.

Turazeris su kudikiu rankose stovi pas priežedą ir maišo puodelyje, žiuri i ugnį, patykiai supa vaiką. Baltrukas guli lovoje atkreipęs burną i publiką ir laiko rankutes knyga. Tyla.

Mažas Baltruks (skaito): „Ji buna įvairio plauko, kartais šviesiai rusva, arba tamsiai kavinė. Voveris nefabai naudinga, kaip apie ją daugelis mano. Ji išdrasko paukščių lizdus“...

(meta knyga ant kelvų ir dairosi): Ne, tėtuk, negali taip buti! Tėtuk! Turazeris. Kas ten?

Maž. Baltr. Negali but, kad voverėlė taip piktą.

Turazeris. Vienok šitas pasakytą knygoje. Maž. Baltruks. Taip. — Ji drasko paukščių lizdus. Ka gi daro tada vardgieniai, maži paukšteliai?

Turazeris. Ko tau? Maž. Baltr.: Ka daro tada maži paukšteliai, kaip jų lizdelius sudrasko?

Turazeris. Jie sėda is naujo kiaušinius, išperi vaikučius, maitina juos iki išauga ir pradeda patis lakiot.

M. B. (skaito): „Ji peršoka nuo šakutės ant šakutės, įlipa i medį“... Tėtuk, o ar ji nenpuola?

T. Žinoma, kad ne! M. B. Nuo vienos šakutės ant kitos? ir ant kito medžio?

T. Jeigu kito medžio šakutė nepertoli, tai jį užšoka ant jos; girioje visados medžių šakutės netoli viena kitos.

M. B. Tėtuk! T. Ka? M. B. Ar buvai tu nors kartą girioje?

T. O tu kvailėli, žinoma, kad buvau ir tankiai buvau. Tris metai atgal, mes buvome šviesiuose, juodkiemių sodžiu, — ten yra didelė giria... bet kaip ją vadina... tik nelapota.

M. B. Spiglinė ar skujinė... T. Taip, taip skujinė! — pusis ir kiti medžiai.

M. B. Ir ten tu matei voverėlę? T. Ir ne kartą. Vieną syk aš ją pamaciau ant žemės; ji išgirdo braskėjimą ir tuojaus atsidurė ant medžio: drygt, drygt! nuo šakutės ant šakutės... tolyn, tolyn ir nemažyt! (Baltruks juokiasi) ir išnyko!

M. B. (linksmai) O kad pas mane butų voverėlė, tai kaip aš bučiau tenkinas! Ji šokuotų: drygt drygt!, o aš ją ir pagaučia; viens, du: ir pagaučia. Ji miegotų kartu su manim.

T. (juokdamasis) Labai ji butų tau dėkinga už tokią draugystę!..

M. B. Ar gi ne? T. Rupeštinga, tu galvelė! Jai reikia savo kambarėlį turėt, savo gulyklėlę, savą stiklelį, — vat kaip!

M. B. Klietką, tu manai? T. Taip! M. B. Uždaryta? T. Kitaip ji yabės! — suvisai pabėgtų. (Toliaus bus).

MARSELIETE.

Mums nereikia pasaulio puvesių, Mums nereikia senosios tvarkos! Mes nenorim kenksmingų griuvusių, Mes nenorime carų valdžios!

Mes su vargstančiais broliais tebusim, Susijunge galingon talkon! Prakeikimą mūsų priešui pasiūsim

Ir pašauksime jį mes kovon! Tat, rankpelniai, junkim jiegas mes tvirtyn! Sukilkim i kovą narsingą,

Paleiskime šauksmą galingą — Pirmyn, pirmyn, pirmyn, pirmyn! Turtingųjų gauja nelaboji

Mūsų prakaitą rija gardžiai. Mūsų darbą jie jau išaikvoja, Mūsų kunais nutuko didžiai!

Tu badauk, kad jiems teiktum linkemybes, Tu badauk, kad jie sotūs butų, Kad varydami savo suktybes

Dar juoktus jie is tavo vargų! Tat, rankpelniai ir tt. Tu išleties gali tik kapuosna,

Reikia mokesčių nešti gyvam! Tave caras sugniauzė nuguosna, Tik tesėk savo kraujo tu jam!

Reikia carui kareiviai laikyti, Atiduok tu jam savo vaikus! Prasimanymams jo suvaikyti

Savo kruvinus duok skatikus! Tat, rankpelniai ir tt. Jau gana mums per amžius kentėjus,

Kilkim, broliai, išvieno visur! Eikim drąsiai prieš savo skerdėjus Lietuvoj, Lenkijoje ir kitur!

Mes prašalįsim savo kankynę, Nuo jėgų mūsų didikai prazus! Ir prašvis tad naujoji gadyne,

Šildys laimė tad lygiai visus! Tat, rankpelniai, junkim jiegas mes tvirtyn! Sukilkim i kovą narsingą,

Paleiskime šauksmą galingą — Pirmyn, pirmyn, pirmyn, pirmyn! („Kibirkštis“)

NE TAU, DARBININKE...

Ne tau, darbininke, gamta, gerėties šviesiose dienos' geguzės..

Ne tau jos skaituom grožėties, Tyru oru kvėpuoti uksmės!

Nuo anksti ryto, lig vakaro vėlaus, Nuvargęs, sušilęs triusiesi, — Nešdamas jungą kapitalo žiaurais

Vien tamsia dirbtuve gėriesi. Ne tau, darbininke, gerove migdyties, Kurią tavo spēkos pristato, —

Ne tau skaniai valgyt, ne tau rėdyties, — Nieko to tavo akis nemato.

Tranai, siurbikai, tavo darbu minta, O tave patį niekin ir baudžia;

Kala naujus pančius, kad seni jau krinta, No susipratimo vilioja ir draudžia.

Ne tau, darbininke, švariai gyventi Puikiose stušos, kurias tu statai;

Tu negali savo triuso vaisius semti, Nes i kapitalo tinklą įpintas likai.

Bet nenusiminkim, zenkim prie vienybes, — Baigias tamsi naktis, greit rytas prašvys; Užtekės varguoliams saulutė liuoosybes, Tad prakeikti parazitai išnyks.

Eželis.

na prieš „naujus zodzius“... Vainikai buvo daugiausia lenku—aristokratu, su kuriais jis gerai gyveno, ir nuo Siauliu sv. Juozapo Kataliku Darbiniku Draugijos...

Kaunas. Is kalėjimo. Neseniai bande pabegti is kalėjimo keli žmones, keliems tikrai pavyko ištrukti. Nuo to laiko kalinių padėjimas virto blogesniu. Nuolatos šaudo sargai į kalinius, jeigu tie užsilpa ant langų. Neseniai du katorgos pasmerktuoju atsidarę langą geresios atgijandios gamtos grožybėmis, abu nušauti. Abu nušovė tas pats sargas Sobolevskis. Po antro atsitikimo politiskieji buvo nutarę badauti, bet pribuvusiam tą patį vakarą gubernatoriui prizadėjus išpildyti daugumą reikalavimų, badavimas neįvyko. Taciau sargas, nušovusis anuos kalinius gavo pagirtimą ir nuo vietos nepralinta. Sausymas į langus nesiliauša.

Anyksčiai. Karo lauko teismas. Geguzes 2 diena Vaidiškių sodziuje du ukininuku užmušo Antaną Šaltenį ir primušo dar du. Priežastis tokia: vienam iš ukininuku pavogė arklius, spejo ant savo darbininko ir emė mušti, tas nurodė tuomet ant kito, o tas ant trečio, šį negyvat užmušo. Patys nežinodami kaltininku, spirdami kaltininką, kankina žmogų.

Senapilė. (Suv. gub.) Pirmosios geguzes šventė. Ši met pas mus šventė geriausia, kaip kitais metais. Ši met darbininkai, kad ir nesupratę ir niekieno neverčiami patys nedirbo. Metas po meto toji šventė jeis į madą, nors darbininkai ir nesupratę bet visgi kalba kaip apie savo didelį reikalą. Sako, ponai ir visokie augštesni žmonės turi savo šventes, dėl ko mes negalime pasidaryti savo šventės nors vieną per metus? Atsisakimam! padarė didelę įtekme ant žmonių. Kur buvo išmėtyti ant kelių, prilipinti pakelese, ant kryžių ir medžių. Kiti pamatę atsisakimus nedrįso eit į lauką dirbti. Pereitą metą tie patys keikė tuos, kurie sustabdė, o šį met patys nedirbo.

Vilnius. (Mūsų koresp.) Pereitą šių metų pavasarį, Vilniuje daug trukimo pada re dvi žmogžudystes. Abu užmušimam buvo padaryti su tarnais.

Kaltininkus, kaip užmušėjus, Vilniaus karo teismas remdamasi ant laikinių karo stovio įstatymų, nuteisė taip pat užmušti (pakarti), ką ir padarė. Tuodu užmušimam daug sukėlė trukimo kaip publikoje, taip ir vietiniuose laikraščiuose daugelį gyvenimo slapybių pasiskino. Lietuviški laikraščiai apie tai labai trumpai parašė: „kad Avdōška Rosickius, ir generolą Bikovskį jo paties tarnaitė susitarusi su trimis kareiviais, užmušė; kad Rosickių ir generolą užmušėjai tikejosi daug tukstančių pinigų pagriebti, kad policija juos sugavo, kad teis-

mas nuteisė juos numirti, kad budeliai pakorė ir tt.“ Nieko nepasakytą apie priežastis, ne apie aplinkybes, prie kurių tie du baisūs užmušimam buvo padaryti.

Vietiniai rusiški laikraščiai daug daugiau apie tai rašė, ir daug aiškiau dalyką perstatė. Visame teismo bėgyje ir advokatų kalbose, laikraščiuose patalpintose, daug išlindo ylių iš maisto, daug išsiaiškino nežinomų klausimų... Bet ar tie, arba anie, kurie tokių užmušimam dasileidžia, skaito tuos pamokinimo pilnus straipsnius? Anaipol, ne! Jie skaito visokius Pinkertonus, Serlokus Cholmsus, viso kius šventųjų gyvenimus, kuriose išskaito, buk žmogus didžiausią nuodėmę padaręs gali lengvai išmetavoti. Taip pat išsiaiškino, kad toki užmušėjai didžiausi tamsuoliai ir nekiek neįsigilinę į gyvenimo apsiereiskimus. Tie nelaimingi žmonės-zveris, kada pamato žmones-zveris-teisejus statančius jiems kartuves ir kada išgirsta iš jų lupų baisią ištarmę: „jūs turite numirti“ — tik tada persistato sau visą bausimą savo darbų, tada galisi savo darbo, verkia, žada išmetavoti, bet jau po laiko... Teisejų širdis daug šalčiau jaučia, negu užmušėjų. Kad tai tie užmušėjai būtų nors dešimtą dalį atjautę to bausimo, prieš savo darbą, kokis juos laukė, jokiū būdu būtų to nepadarę.

Is to teismo pasirodė, kad žmogžudžiai yra tamsybės aukos ir juos ne hausti reikia, bet knyga duoti į rankas, mokinti...

Burzuaziškai — inteligentiški publika, kuri susirenka teismo rumuosna pažiopsotų, apskelbus teisejams apkalti namųjų mirtį, — triukšmingai rankomis ploja, tarsi trokšta, kaip pasakų siaubunai, žmogienos; tarsi gyvena vienais jausmais su teisejais, su budeliais, kuris neužilgo išpildys teisejų ir visos publikos troškimą; su tais pačiais teisiamaisiais, kurie keletą dienų jautė tą pat žmogaus kraujo troškimą, kada papildė bausia žmogžudystę. Ak, to gyvenimo įdomumas!... Kas ir kada tuos teisejus, budelius ir „publiką“ žmogaus kraujo trokstančią nuteisė?...

Mūsų žingunė. F. J. Bagočius — Lietuvių moksleivius Valparaiso, „Bibliją“. M. Mikolaičiūtė — „Daugiaus atydos“. M. Tonys — „Laisvės priešai“. J. M. Dievaitė — „Is po tirono balsas“ (eiles). M. Bakutis — „Pasi kalbėjimas apie tautą“. J. Naujokas — „Delei „Raisto“ „kritikos“.

Nauji raštai. Ar geras katalikas gali būti socialistu? „Spindulio“ Nr. 1. Tilžėje 1907. Pustl. 15. Kaina 5 k.

Novos šventieji ir dabartiniai bedieviai. „Spindulio“ Nr. 2. Tilžėje 1907. Pustl. 16. Kaina 2 kap.

Katalikų bažnyčios mokslas apie tironus. Dr. R. Boehlme. Vertė is vokiečių kalbos M. L. „Spindulys“ Nr. 3. Tilžėje 1907. Pustl. 32. Kaina 20k.

Kaip atsirado valdžia ir valstybė. Parašė B. Alksnis. „Spindulys“ Nr. 4. Tilžėje 1908. Pustl. 16. Kaina 8 kap.

Kodėl išnyko baudžiava Lietuvoje. Parašė Dede. „Spindulys“ Nr. 5. Tilžėje 1908. Pustl. 16. Kaina 8 kap.

K. Marks, jo gyvenimas, raštai ir darbai, su paveikslu. (1818—1883). „Spindulys“ Nr. 7. Tilžėje 1908. Pustl. 31. Kaina 12 kap.

Širdies Balsai, eilii rinkinėlis. Jovaras. „Spindulys“ Nr. 8. Tilžėje 1908. Pustl. 16. Kaina 10 kap.

Emilija Platėraitė, lenkmečių karžygė (1806—1831). Parašė A. Janulaitis. „Spindulys“ Nr. 9. Tilžėje 1908. Pustl. 15. Kaina 10 kap.

Pasimokinimas isz lietuviskai ant angliskos kalbos. Su-taise M. A. Ignotas, I. dalis. Philadelphia, Pa. 1908. Pustl. 73.

Prisiuntė isleidejas, M. A. Ignotas. Moteris prieš teisybę ir liogikos teismą. Vokiškai parašė Karl Federp, i lietuviską kalbą vertė A. Antonov. Isleidimas „Pirmyn“ N 1, Minessville, Pa. 1908. Pustl. 21. Prisiujsta is „Pirmyn“ redakcijos.

Vasarinis pilvas. Vasarinis pilvas visai yra kas kita negu žieminis pilvas, kadangi jis negali priimti ir sugromulioti tiek daug maisto ir tokio stipraus. Viskas apkiršta ir surugsta jame tuojaus delei perdidelio karščio. Mūsų tikslu bus tad bandyti suliginti lauko karštį su vidaus karščiu. Sitas parodo, kaip neįsmaninga yra karštoje dienoje šaldyti pilvas su ledo šaltumo geralais ar apkrauti pilvą su mesa. Buk atsargus! Kaip tik pajausi kliautį tuojaus vartok Trinerio Amerikoniskąjį Elikysrą Karčiojo Vyno. Jis duos pilvui reikalingą stiprumą suvirinti ir sunku maistą. Tai yra vienintelis vaistas, kurį gali duoti visiems nariams šeimynos, kadangi jis neturi savyje kenkiančių sudėinių. Vartok jį visose ligose guomuliojimo organų ir kaippo sustiprintajai besveikata nt gausamas aptiekose. Juozapas Trineris, 618-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

EXTRA !!! SUBATA IR NEDELIA. Pabūricnam mieste Patersone per dvi eieni bus, parduodam LOTAI UZ PAZEMINTA KAINA.

Kas parodis apgarsinimą is „VIENYBES LIETUVŲ KŪ“ gaus lotą pigiau ant 20 dol. negu tikroji kaina. 25 minutes važiavimo geležkeliu ir jau jus esate prie puikiu lotų Patersone. Augsta ir sveika vieta, 2 tramvajines linijas ir dvi geležkelio linijos perkeria lotus. Gatyves islietos cementu, vanduo, gazas, kanalai ir elektrika. Lokomotivų parke kas, mekaniski varstotai, plieninios ir silku pabrikos prietai prie lotų. Mokyklos, bažnyčios ir geležkelio stotis, čia yra prie lotų. Lotai 25 x 100 ir augščiau Kainos 275.00 ir brauziai. Parduodame ant lengvų mensesinių ismokescių. Duoda me gvarantuos nuosavybės titulus. Pirkyte ten, kur galite dirbt ir gyvent, — o ne ant dumblinių farmu, kur jusy tautiečiai gal susilank miestelio arba pabrikelio. Pas mus rasite viską gatyva daug daugiau negu yra žarsinama atsisaukimuose — miestas ne ant pilno — bet ištikrų. Pirkite tuojaus pirm negu tunelias bus užbaigt ir vertė lotų perdaug pakils auštyn. Kiekvieno laukimo diena, tai yra didelis nuostolis dėl jus kiseniaus. Nedaleiskyte bankoms operuoti, jusy pinigais — vietoj 3 ar 4 procentų darikite 100 ir augščiau. Agentus lietuvius su zenkelniu Paterson ant skribliaus, rasite prie Chambers str. Ferry (Pier 19 Erie Depot). Nuo 10 is ryto iki 3 po piet — ten gausyte uz dyka geležkeliu tikietus. REALTY & COMMERCIAL CO., Room 620, 26 Cortland Str., New York. Norintieji gauti arimesnes informacijos, lai atisaukia į V. Dackevičiaus Banka, 144 Grand Str., Brooklyn, N. Y. J. Lutaanekas, Generaliskas Agentas.

Didelis piknikas su apvaiksčiojimu. Union City ir Naugauck Conn. Lietuviškos Draugytės sv. Jurgio parengė piknika su apvaiksčiojimu subatoi 4 b. liepos (July) 1908 m. sukaktivių 15 metų savo gyvenimo, pirmiausia prasides prakalbos apie 10 valandą is ryto ir traukis sulik pietų 12 val. Potam prasides apvaiksčiojimas vietini draugysčių ir is aplinkinių miestelių su parodom, po parada prasides lietuviški ir visoki šokėjai, 2 rą virves traukimas. Vietinių draugysčių „reisi“ ir šiaip visokios stukos. Įzanga į pikniką vyriai su mergi-gina 25 centai, Svečiai bus vaishi-nami visokiais gerymais ir uzkan-dziais. Kviečiame visus kuoskaitlingiau-sia atsilankiti, kaip vietinius taip ir is aplinkinių miestelių. KOMITETAS.

Temykite! „Viesos ir Mokslo“, draugystė laikis pusmetinį susirinkimą 3 d. liepos (July) 1908 m. 2 rą valandą po pietų, po num. 73 Grand str. Brooklyn, N. Y. Meldziamė atsilankyti visus draugus, nes randasi daug svarbų reikalų. Draugai ir draugės! kam tik yra malonus pasiskaitymas visokių, kny-gu kviečiame prisiztyti prie virš m- netos draugystės, nes čia randasi visokio turinio knygų lietuviskoje kal-boj. KOMITETAS.

Apdavystė. Isskaites apgarsinimą „Vienybeje ir „Saulėje“, kad pasiūduoti 4 centus markems ir 10 adresu, tulam Ka-zlauckui, tai jisai prisizysis puiki daktariską knygą. Paminėta reika-lavimą pasiūnciau jau kelinta savait ir kaip atsakymo, taip ne jokios kny-gos neapturejau. Matyt reikas markes ir adresus kokiai šulerysta Pranešu kad kiti peduotu apsigaut J. Sekevičius, 82 Commercial st., Brooklyn, N. Y.

Pajieskojimai. Pajieskau savo draugų J. Zatele ir A. Geidzios, Kauno gub. Alūnisk val. pirma gyveno Baltimore, M. I. o dabar nežinau, tai jeigu kas zinot arba jie patis prašau duot zinia ar šio adreso: Jonas Paliaivičius, 2216 Tustin st., Pittsburg, Pa.

Lietuviška karčiama. JUOZO JUODZEJKIO. Skanūs alus, porteris, gardi ariekle visokis vynas ir cigarai kvepiant. Telpig bilijarda del zobovų. Goaldridge, Pa. Ši pulki vieta randasi netoli Wilkes-Barre, Pa. Lietuvis, uzikiti pas savo tautieci.

Temykite Visi. Stepta maceviciute, lietuviskie balgus mokslo, draugystes, islietimo ir silku avasimais reikalus žmonems uzdelimam proru, varlimis atlieta is anglisko lietuviskai, is lietuvisko an- liskai arba is lenkiskio angliskai ar is anglisk lenkiskai. Gabet varioje Typewriter (maali traukavimas). Jostos ofitias. 136 E. Main st. Plymouth Pa. Reikate kreipkitės pas savo lietuvius. Peoples Phone 7173.

Knygu Katalogas. Adomas Mkekevicia (1798-1855). Jo g venimas, raštai ir darbai. Parašė A. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902. p. 40 1. Ar socialistas gali but katalikas? S dieciams ir draugams darbininkams. P rade Zmogus. Plymouth, Pa. 1900. pus 22

Delko nerukyti geriausia — nekasztuoja daugiau? Jus gausite geresni tabaką naudodami LORILLARD'S STRIPPED negu kitoki uz tuos pačius pinigus — ir LORILLARD'S STRIPPED dovanos yra vertos dasyk daugiau uz tas, kurias gaunat uz kitokį tabaką. LORILLARD'S STRIPPED TOBACCO. Skaityk apie mūsų pinigiską dovaną paskirtą po 50c uz šimtą LORILLARD'S STRIPPED kuponų (ar tikiety). Isitemykite ta, kad ne vienas tabako isdirbejas neskiria pinigiskos dovanos uz kuponų (ar tikiety) kaip mes darom. Jus neturesit jokio nesmagumo gaudami pinigus uz LORILLARD'S STRIPPED kuponai (ar tikietai) nuo svaro pakelio LORILLARD'S STRIPPED verti 4 centus tikrais pinigais, dovanomis daugiau. Norint geriausio tabako ir geriausių dovanų ruki- kit LORILLARD'S STRIPPED. Gaukite pas savo szturninkus. Rukykite ar kramtykite.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas

120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Ofisas

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

PINIGŲ SIUNTIMAS.

Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų.

Gyvenanti kituose miestuose taip pat čia gali viską gauti per susirašymą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos.

Rašdami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

VIENYBES LIETUVNIKŲ AGENTAI.

- Alden, Pa. Sarpalius. Baltimore, Md. ...

Nauji Tautiški Paveikslai

- Naujai atpausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis ...

TEL. 2334 GREENPOINT. PUKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS PAS PETRA A. DRAUGELI.

„Lietuvos Ukininkas“. Laikraštis skiriamas darbo žmoniems, eina kartą per savaitę.

PLYMOUTH NATIONAL BANK. East Main st., Plymouth, Pa.

Bukie linksmas! Muzikantai abelaidinkami, per tai plankuos turistorius ligus ir neslenka ir hera plaukiančių.

MĒSINYČIA. Užlaikau kasdien šviežią mėš. kiaušienas, veršieną, jautieną, avinieną.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

DR. O'MALLEY RUPTURŲ SPECIJALISTAS. 1880 Daugiau kaip 20m. 1908 Aš pasekmingai gyduo visokių skrytų RUPTURĄ.

TIKRA RUPTURĄ NETIKRĄ RUPTURĄ VANDENS RUPTURĄ. Be pello, be skausmingų ir pavojingų operacijų.

DR. O'MALLEY (Specijalistas). 158 S. Washington st., Wilkes-Barre, Pa.

DR. O'MALLEY (Specijalistas). 158 S. Washington st., Wilkes-Barre, Pa.

ZMIJEJCZNIK. RATTLESNAKE LINIMENT. Toliausia Nūjėsi. Su Dievu Ir Teisybe.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelti, neįsiskrodos pas kokius nemojitus žydėjus ar kryžikus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locnų vientantį, reikalaujamas tikrų grybų ir gydančių vaistų — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKI, Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų“, o persitiksini, kad neiškleisi velturi ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto taip del senų žmonių, kaip del kūdikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tūkstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatinai SLAPTAS ligas gydomi ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį. Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis. Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

HOTELIS VIN. DAJNIO. 12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenčių cigara.

J ir K Broliai Abraičiai. Visiems žinomi jau 22 metai biznife. Laiko puikų Saliuną visokų gėrimų, kaip tai, skanus Alus gardi Arielka visokis Vynas ir kvepenčių Cigara.

Temykite Lietuviai. Reikalaujanti vyrių daiktų, kaip tai: Lankročių, Žiedų, Brilvų, Armonikų, Concerting, Smuikų, Klarnetų, Drukojamųjų ir Snekamųjų maršiu, Liet. knygų ir kitokių visokių daiktų.

RAISTAS

Garsingoji ir labai pageidaujama knyga, jau išėjo iš spaudos, lietuviškoje kalboje. Ji parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininkų.

Raistas taip žingeidi ir visoj pasaulėje reikalaujama, kad jau išversta į 18 k. visokių kalbų. Mums tuom akyvėnė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išlipimo iš laivo ir visą gyvenimą Amerikoje kaip zerkole — perstato.

Perskaitytes Raistą, geriaus pažįsi Amerikos gyvenimą, ne kaip daug metų čia gyvenę, ir visų suktybių paslaptis; ir atrasi kaip padaro apgavikai didelius pinigus. Daug kytrumo.

Raistas aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškai apgaudinėja darbininkus, kaip sužaga jų moteris, suardo šeimynų gyvenimą, nustume į paleistuvystę, ir kaip mėsos skerdinys, primaišo visokių biauurybių ir nuodijant žmones.

Raistas didelė knyga ir nors daugiau prekinoja bet sumažėjus darbame, o tturint laiko žmonės labai nori tą knygą skaityt, tai nuleidau tik už 1 dol. Paskui pabranga.

Siunčiant pinigus adrisuot:

J. Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, New York City.

Lietuviškas Advokatas Elias Rosenthal. Perkėlė savo kanceliariją nuo 404 Grand st. po. 302 Broadway, 13 lubos (floor) New York.

ADRESAI. ONTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TEVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS. Pirmšėdis: B. K. Balevičia, 826 32-nd st., Chicago, Ill.

VISI. Nauji skaitytojai, kurie užsirašys „Vienybę Lietuvnikų“ gaus priedų knygų už \$1.15, pagal pasirinkimą iš katalogo, kuri prisiunčiu visiems dovanai. P. Mikolainis, Box 62, New York.

Tai yra Teisybe, kad toks daktaras, su kuriuom ligonis negali susikalbėti, jam nieko nepagalbės.

ŠIOS APIELINKĖS TAUTIEČIAI SAKO, KAD Dr. Albert Kaufman GERIAUSIAS GYDYTOJAS. Kiekvienas žmogus, kuris tik pas jį gydėsi, tą patvirtina. Aš praktikuoju su pasisekimu jau daugelis metų ir užsielpinau nuo žmonių simpatiją ir prielankumą už savo gerą pasielgimą.

43 S. Washington st., Wilkes-Barre, Pa. Europiškas ir Amerikoniškas Elektriškas Gydymas. Naujas Telephonas 1005. VALANDOS: Nuo 8 iki 10 ryto; Nuo 12 iki 4 po pietų; Vakaris nuo 6 iki 10.

Geriausio Proga:

Pigiai ir lengvu budu galima igit turtą. Zemes smolus lotus) didumo 20 x 100, 25 x 170 uz \$195. ir brangiaus parduoda

David P. Leahy Realty Co. South Ozone Park. South Jamaica. L. I.

tiktai 6 minutes kelio nuo Brooklyn City Line su „Traction“ karu. Imoketi reikia 0 dolerius o likusius issimoka po \$1. dol. ant sanvaites.

Ant pareikalavyma artenias zinias duoda J. Buller, 16 Jewel Str., Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

60 YEARS' EXPERIENCE PATENTS TRADE MARKS DESIGNS COPYRIGHTS &c. Scientific American. MUNN & Co 361 Broadway, New York

PUIKIAUSIS SALIUNAS JONO RAISO, Skausus Alus, gardi Arielka, visokis Vynai ir kvepeniti Cigarai. Lietuviai, reikale uzikeit pas savo tautietj, o visada busit uzganedinti. 769 Liberty Ave. Kampas Shepperd Ave. BROOKLYN, N. Y.

Lietuviskas Ziegormeistras. Prancuz visiems Lietuvams, kad uzdejan didelę krautuvis visokių uzdegoru ir ziedų: kaju, kaju, leterozdij, sientų, kiseninių cyto aukso vyriškių ir moteriškių su gražiom kviet. Romo ir t. t. Visokių ziedų silubinių ir seip nesot vaikų. Namu ir meginonių dideles pasidiktine ir uz prieinama preke VISOKIU MUZIKOS IRANAU. M. MINKUS, kampas Hancock ir 236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

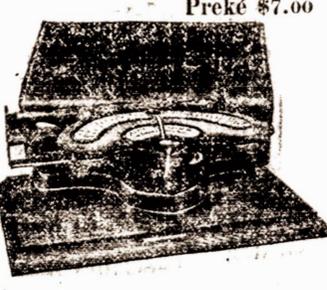
PRIETELIAI LIETUVIAI. 12 dideliu ir 12 mazu, Preke \$10 uz butka. H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y.

GERIAUSIA UZEIGA PAS VINCA ZARSKI. Laikau puikioje vietoje Saliuna, uz laikau skanausius gerimus, Alu, Arielka, visoki Vynai ir kvepenitis Cigarus. Lietuviai nepamirskite atsilankyti pas savo tautietj po Numeri 111 Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIOJ VIETOJ SALIUNAS AND. LINONIO, Clifton Ave. ir Hamilton Place, MASPETH, L. I. Skausus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepeniti Cigarai. Vieta graži, prie grotos, kaip sioms dienoms teip ir uedeliom galima praleist laikmai laik.

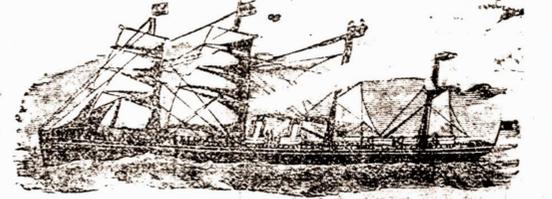
HOTELIS A. NATAUCZIO, 218 E. Main Street, PLYMOUTH, PA. Skausus Alus, puikiasia Arielka visokis Vynas, Porteris, Elius ir kvepeniti Cigarai. Atsilankyti pas senu biznierių ir pažystamų A. Natauti.

Labai puiki masina drukavojimui.

Preke \$7.00. Szila masina puikiai dru kuoja, labai aiskus drukas ir druciai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiuduoda po 10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik uz 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kas reikalauja tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti masina su skrynelė, kurią pasiemes j ranka kaip omdandeli gali neštis kur nori. Pati skrynelė \$2.00. O masina \$7.00. Dabar yra gera proga sia masina nusipirkt ant šio adreso: J. J. Pauksztis ir K. Brazys, Brooklyn, N. Y.

Max Kobre Litewski i Polski BANK 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums zinia, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų uz pigiausia preke. Esu uztvirtintu agentu ant lini North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pini gus, kurius jusj prieteliai gauna j 15 dienu. Musų kantoroje galite susneketi lietuviskai ir lenkiškai. Ateikite ir persilidukite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikiotus ant visų geležinkelii Amerikoje ir Europoje. Duedam zinoti kad mes primam pinigų j deposita bankos ir mokam 3-4 procentus ant metu. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir virsan, ale kad buva padeti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padeti ir isimti gali kožna diena nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

DOVANAI TEMYKITE GERAI! TIKRAI LIETUVISKA, DIDELE KRAUTUVE VISIEMS Puikiasiu armoniku, skripku, klarnetu, triubu, koncertingiu ir daugybe kitokių muzikaliskų instrumentu. Geriausiu dziegoriu, lengviu, visokių ziedų, laketu, spilkų, kokių aukšnių ir paaukuotų, visokio skyriaus masiniu dū drukavojimo gramatu, puikių bityvų, albumų portretams, revolverių, šaudyklų (striebu), kiseninių lempukių, guminių litarų, adresams pečių, gramatikų mokintis angliškio kalbos, žodynų, istorikų ir maldų knygu kokių tik randasi lietuviskoj kalboj, gražių popieru dėl rašymo gramatų su puikiasiais apskaitymais ir dainomis—su konvertais tuzinas 25c., 5 tuzinai uz \$1.00, 1000 uz \$4.00. Kas velitu sau ka parsitraukti, tegul prisiducia uz 5c marke ir teisinga adresa, o aptures dideli N 3 nauj KATALOGA DOVANAI su 315 aiškių paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. A5 gwarantuju; kad mano laboras pirmos klases, o prekes pigesnes kaip kitur. Ouderius issiuncit greitai j visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupkiti gali gaut pirtk daug pigiau kaip kitur. Reikalaujant katalogo paminkit vardi laikraščio, ka trame matet apgarsinima. K. VILKEVICH. 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

TEMYKITE BROLIAI! Imkimes nors sykj uz rankų ir šelpkim viens kita. Reikalaudami šipkorčių važiuoti i senaji krauju, arba norėdami parsitraukti is Tevynės savo giminias, pažistamus, teipgi siudami pinigus, neužmirskite atsilankyti j LIETUVISZKA BAKA, W. G. SAVA, 13 S Penn'a Ave. WILKES-BARRE, PA. Gyvenu locnam savo name.

M. ROSENBAUM Geriansė del Lietuvių Agentura ant visos Philadelphios. Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKLETUS GELEZKELIU j visą dalis svieto, ir ant visokių linių. Turim susinesimus kiekvinoj dalyje svieto ir siunčiame pinigus greitai ir pigei. Susiėnkam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir išmainom. Visame duodam prietelišką rodą. Musų Ofisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

GERIAUSIA UZEIGA LIETUVIAM pas JONA KULBOKA, Skausus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepeniti Cigarai. TURIU AGENTURA Parduode Lotus, ir Namus, puikioje vietoje, ant gery šlyzų, galima pirkt uz ping preke ir ant ismokescių. Perkant uz ping preke 15-tą procenta numazina. Si puiki vieta randasi LINDEN, N. J. Nuvažiavimas dovanai. Reikia dazižinoti pas AGENTA JONA KULBOKA 74-Grand Street, kampas Wythe Av. Brooklyn, N. Y. Vietoje, ka bankose pinigus prazu-dot, tai verčiau nusipirkt lota arba namus, o tada pinigai niekad nep-ražus. Su guodone gero velyjantis JONAS KULBOKA.

Lietuviskas Dzegornikas Sziuomi uzsilimu jau 20 metu. Utaikau visokios rusios lank rodzias, omdanias, pastatomis ir kiseniniais vyriškiams moteriškiams, aukšniams ir sidarintus rodzėlinas, visokius ziedus, poli lesas, aukšniams ir branzalietes teipgi vindašoneli ziedus, ambe tu literas, žyvas, mėsosj metu su vardele tyra. Teipogi tai su sine viena pamiršeti ir a pamiršete daktus. Guosio uz 12-tą preke nuostandis zašto. Norinti užsoderinoti laikrodių antkari ar sids brinj, ar paskaunota, teipgi priėnimia savo tikra sdrava ir 50 c., o mes priėnimam ant Krievio ir perziarėjimas gali užsimoket pingus ir paolmit. VINCAS URMANAVICZIA, 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y. In 7 dienas per marias. Parduoda Laivakortes, siunčia pingus ir daviernastes j visas dals svieto. Parduoda Laidrodzias, leucinginas, Ziedus masinias gramatomas drukuot 24 iki \$100. G. J. JESZMANT, 171 N. Main st. Pittston, Pa.

IR VEL 100 TUKSTANCIU ISZLEISTA

LIETUVIŠKOS Daktariskos KNYGOS VADOVAS IN SVEIKATA Didzio 208 puslapiu

Nes pirmesnes po 50 tukstanciu laidas; kaip bites lietuviai isnesiojo — po visa pasauli knygas. NAUJA paskutinė 100 tukstanciu egz. LAIDA, su daug pridėjimū ir išaiškinimū, apie visokias ligas; kaip buti sveiku, nuo ligų apsisergēt, išsi-gydyt ir žingeidzių paslapybių žmogaus gyvenimo — pripildyta

Direktorius Collins NEW YORK Medical Instituto. VADOVAS IN SVEIKATA parašyta aiškioj kiekvienam supratančioj kalboje. TA KNYGA yra naudinga vyrams ir moterims, seniems ir jauniems, sveikiems o labiause sergantiesm? ŠITA KNYGA perskaites, netik mokės, kaip buti sveiku, nuo visokių ligų apsisergeti, bet ir daktariskam mok sle apsišvies, o ir žinosi kur ir kaip išsigydyt sergantis. „Vad. in Sveikata“ apart moksiškų išaiškinimū, net su pa veiksiais parodo, subudavojime žmogaus visas paslapybes, lygei plačiai aprašyta vyru ir motery lytiškas gyvenimas ir abiejų pusiu, kaip darosi ir kaip buti laimingu. KAD VADOVAS IN SVEIKATA didelė knyga, tik perskaites ja, viska galėsi atrasti. DOVANAI ja kiekvienas aptures, kuris atsius tik 10 centu markėms prisuitimo kaštus. JEI TEIP SERGI, kad be tikrų gery vaisty ir be SUMANAUS DAKTARO, negafi buti išgydytas, tai COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTAS didžiausias ir seniausias Amerikoje, pasekmingai visokias ligas išgydo, nes jamo darbuojasi daktarai specialistai ant visokių ligų ir vartoja geriausias, tinkamas gyduoles, pergalejimai ligos, — su teikia sveikatai pagelbo, atsišaukus asabiškai ar aprašant (lietuviskai) ligą—nesveikumus, per laiską. Kad apsiima, tai ir išgydo: VYRUS ir MOTERIS, senus ir jaunus nuo visokių ligų. KAD TAS INSTITUTAS pasekmingai visokias ligas, paprastas, užsenditas ir paslaptas užsikrečiamas išgydo tai liudija pačių gydinių laiskai, palei daleidimū iš daugelio talpiname nors keleta.

Išgydyta nuo už-sendioms ligos skausmingos mėnesimės, baltuju, ir diegliu, vidu-ruose ir sūnosose ki-ti daktarai neįsten-gė išgydyt. Agnieška Daškene N. Dakota. Mylimas Dr. SPECIALISTAS. Dėkingas esu už vaistus, kurie mane išgyde nuo abelno nusilp-ėjimo ir jaunystės gyvenima klai-dų nors buti sarmata apreiški vi-sa buvusi nelaiminguma, bet ve-lydamas 3-4 brolij šiaptingose at-likimose apturet tykra išgydima kad krečiatosi prie jus ir kad vis-kiem be pašaukimo daktarams pinigų be naudos nemesty. Da-bar aš esu sveikas ir drutas ant visų dalyų kuno — jus vardu visiem garsiniuj laikydamas pagodone. S. A. Kardulis 719 O'Fallon st. St. Louis, Mo. Irgai sirgias inkstu vidurių liga, skaudė jimo kojose, ranko-se ir sanariuose plau-učiu nesveikumų, kosejimu su skrep-šavimu. Išgydintas dėkingas ir prisuitė paveik-sia. Juozas Nikelst 251 Cyprus ave. Johnston Pa.

Gyduoles visada tampa pritaikytos kiekvienam sergančiam specialiskai — atėjus asabiškai ar laisku atsilau-kus. Gyduoles issiunciamos po visa Amerika ir kitas dals pasaulis. Stapytė užlaikoma. Rašant adrsuot: The Collins New York Medical Institute 140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y. Dėlei atsilankančių asabiškai Ofisas adaras kasdien nuo 10 is ryto iki 5 po piet; šventadieniais nuo 10 iki 1 val. Dr. R. MIELKE, rūpintojasis gydinasis Institute.

Jonas Dzedolikas Lietuviskas GRABORIUS KARIETOS ant veseliu laidotuviu ir krikštynu. Velimai perkrausty moi ir tt. 509 Main st. Kingston, Pa. Naujas Telefonas No. 8208

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILISAUSKO. Laikau visokius geyfims, kaip tai Alij, degingi, visoki vynu, portori ir kvepenitis Cigarus. Priek tam laikau kriancyste. Ste-liuotus siutus dirbu pagal vėliausia mada, uz prieinama preke. Reikale nepamirskite savo lietuj. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Hotelis žemai, o kriancyste visui.

Pardūda laivakortes ant visokių linių ir siun-čia pingus j visas dals svieto. Dėvornastes (parvodimas raštų) atlikimai reikalau su Masco-tyjos valdis. Iėmiamas šio kins pingus ant amerikoniškų ir t. t. Darna apsigyrimas nuo gnytes (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurj atkolivajų nšalykių kasiegaroje, teip saukiasi prie manes, o a j j silionomosi. Lietuviai krepkites pas savo tautietj, o busite užganedinti. Telephone 317 Williamsburg. Teisingas, senas salininkas Brooklyn AUGUSTAS KALVAITIS, 484 Metropolitan Ave. ir kampas Rodney str. BROOKLYN, N. Y.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuve tapo Apdovanoia DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszko Paro-dos uz rupestinga, tei-singia ir artistiską iz-dirbima. KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZAL-KINIŲ LAZDŲ ir tt. Turiu už garbe apreiškiti guo-dotiniems Kunigams ir guodotin. Drangyviems, kad asz dirbu vis-sus augšeziaus pamirštus dsi-gus Pigiausai, Teisingiausai ir Geriausai, nes per 30 metų užsiimdama isdirbimais įėjiau geriauz praktikę ir dėl to galii viską padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

VIENYBE Telephone 1406 Greenpoint. VIENINTELĖ LIETUVISKA APTIEKA VINCO DAUNARO, 132 BEDFORD AVE. Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulycios.

Isidor Glou. Antanas Staszaucka. 102 Main st. Plymouth, Pa.